

॥ कोबातीर्थमंडन श्री महावीरस्वामिने नमः ॥

॥ अनंतलब्धिनिधान श्री गौतमस्वामिने नमः ॥

॥ गणधर भगवंत श्री सुधर्मस्वामिने नमः ॥

॥ योगनिष्ठ आचार्य श्रीमद् बुद्धिसागरसूरीश्वरेभ्यो नमः ॥

॥ चारित्रचूडामणि आचार्य श्रीमद् कैलाससागरसूरीश्वरेभ्यो नमः ॥

आचार्य श्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर

पुनितप्रेरणा व आशीर्वाद

राष्ट्रसंत श्रुतोद्धारक आचार्यदेव श्रीमत् पद्मसागरसूरीश्वरजी म. सा.

जैन मुद्रित ग्रंथ स्केनिंग प्रकल्प

ग्रंथांक : १

श्री महावीर जैन आराधना केन्द्र

आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
कोबा, गांधीनगर-श्री महावीर जैन आराधना केन्द्र
आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
कोबा, गांधीनगर-३८२००७ (गुजरात)
(079) 23276252, 23276204
फेक्स : 23276249

Websiet : www.kobatirth.org

Email : Kendra@kobatirth.org

शहर शाखा

आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
शहर शाखा
आचार्यश्री कैलाससागरसूरि ज्ञानमंदिर
त्रण बंगला, टोलकनगर
परिवार डाइनिंग हॉल की गली में
पालडी, अहमदाबाद - ३८०००७
(079) 26582355

P18032

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रम् ॥

પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી આનંદસાગરસૂરીશ્વરજી મ.સા ના ચરણે શત્ શત્ પંદન...

देवसूर तपागच्छ समाचारी संरक्षक-सुविहित सिध्धांत पालक
 बहुश्रुतोपासक-गीतार्थवर्य-चारित्र चूडामणि-आगमोद्धारक पूज्यपाद आचार्यदेवेश
 श्री आनंदसागर सूरेश्वरजी महाराजा संशोधित-संपादित ४५ आगमेषु

॥ श्री मरणासमाधि सूत्रं ॥

❀ आलेखन कार्य-प्रेरक-वाहक ❀

प्रवचन प्रभावक पू. आ.श्री हेमचन्द्रसागर सूरिजी म.सा. शिष्यरत्न पू. गणिवर्यश्री पूर्णचन्द्रसागरजी म.सा.

❀ आलेखन कार्यवाहक संस्था ❀

पूज्यपाद सागरजी महाराजा संस्थापित जैनानंद पुस्तकालय-सुरत

आलेखन कार्ये किंचित् संस्मरणाणि

* आलेखन कार्ये आशीवृष्टिकारका :

पू. गच्छा. आ. श्री सूर्योदयसागर सूरेश्वरजी म.सा.

पू. आ. श्री. नरेन्द्रसागर सूरेश्वरजी म.सा.

पू. आ. श्री अशोकसागर सूरिजी म.सा.

पू. आ. श्री जिनचन्द्रसागर सूरिजी म.सा.

पू. आ. श्री हेमचन्द्रसागर सूरिजी म.सा.

* आलेखन कार्ये केचित् मार्गदर्शका :

पू. आ. श्री दोलतसागर सूरिजी म.सा.

पू. पं. श्री हर्षसागरजी म.सा.

पू. गणीश्री सागरचन्द्रसागरजी म.सा.

पू. गणी श्री नयचन्द्रसागरजी म.सा.

पू. गणी श्री अक्षयचन्द्रसागरजी म.सा.

पू. मुनि श्री लब्धिचन्द्रसागरजी म.सा.

माहिती दर्शक पत्र

■ आलेखन कार्ये सहयोग प्रदाता :

मुनिश्री आगमचन्द्रसागरजी म.सा.

श्राद्धगुण संपन्न श्री नरेन्द्रभाई मुक्तिलाल महेता (सूर्डगामवाला)

■ प्रथम संस्करण - सं. २०६१, का. सु.५.

■ कृति - २५०

■ कोऽधिकारी...?- श्रुत भाण्डागारं श्रमण प्रधान चतुर्विध संघाश्च

■ संग्राहकालय - जैनानंद पुस्तकालय, गोपीपुरा, सुरत।

■ व्यवस्थापका :

श्री उषाकांतभाई झवेरी- श्री नरेशभाई मद्रासी-श्री श्रेयस के. मर्चन्ट

■ आवास : निशा-१ १ले माले ,गोपीपुरा, काजीनुं मेदान,
तीनबत्ती, सुरत. दूरभाष - २५९८३२६ (०२६१)

■ मुद्रण कार्यवाहक

श्री सुरेश डी. शाह (हेष्मा)-सुरत।

संपादक श्री

॥ પ્રાક્-કથન ॥

॥ કત્થ અમ્હારિસા પાણી દુષમા-દોષ દુષિયા, હા; અણાહા કહં હૂન્તા...! ન હૂન્તો જડ્ઝ જિણાગમો ॥

દુષ્મકાળે જિનાગમ-જિન પ્રતિમા ભવિચણ કું આધારા...!!

ભવાટવીમાં ભ્રમિત પ્રાણીને ભીમ મહાટવીમાંથી બહાર લાવનાર મિથ્યાત્વરૂપ અંધકારમાંથી પ્રકાશ તરફ ગતિ કરાવનાર શ્રુતજ્ઞાનની મહત્તા અદ્વિતીય કક્ષાની છે. શ્રુતજ્ઞાનનો મહીમા પરમ મનનીય અને માનનીય હોવાના કારણે પ્રભુ શાસનમાં પરમ આધાર ભૂત કરણ તરીકે ગણના કરી છે. આગમએ વીર પ્રભુની વાણી સ્વરૂપ છે.

આગમોની રચના કાળ :- પ્રભુ મહાવીર સ્વામીના શાસનની અપેક્ષાએ વીર નિર્વાણ સંવત પૂર્વે ૨૯, વિક્રમ સંવત પૂર્વે ૪૯૯ વર્ષે વૈશાખ સુદ એકાદશી દિને તારક તીર્થંકર પ્રભુ મહાવીર દેવની ત્રિપટીને પામી આઘ ગણધર અનંતલબ્ધિ નિધાન શ્રી ઈન્દ્રભૂતિ (ગૈત્રમસ્વામીજી) આદિ એકાદશ ગણધરોએ આગમોની રચના કરી તેજ ક્ષણે પ્રભુએ તેની યથાર્થતા-ગણાનુજ્ઞા-શાસનાનુજ્ઞા આદિના વાસકોપથી જાહેર કરી.

ગણધર ભગવંતના શિષ્યો-મુનિઓએ યથાયોગ્યતાનુંસાર શિષ્ય-પ્રશિષ્યાદિ પરિવારને વિનયપૂર્વક શાસ્ત્ર નિર્દિષ્ટ વિધિ-મર્યાદા પૂર્વક ગુરુ પાસેથી મુખપાઠ રીતે દ્વાદશાંગીનો અભ્યાસ કરતા હતાં, લખીને કે લખેલ પુસ્તકો દ્વારા ભણવા અંગે તત્કાળે પરંપરા ન હતી.

પ્રથમ વાચના :- વીર પ્રભુના નિર્વાણબાદ તેમની પટ્ટ પરંપરામાં પાંચમા કેવલી તરીકે પ્રસિધ્ધ શ્રી ભદ્રબાહુ સ્વામીજીના સમયમાં વિષમકાલના બલના પ્રભાવે ભયંકર બાર વર્ષીય દુકાલ પડ્યો સાધુઓ અનુકૂળતા મુજબ વેર વિખેર થયાં, સાથો સાથ વીર નિ. સં. ૧૫૫ લગભગમાં નંદવંશના સામ્રાજ્યનો પલટો થયો, દેશમાં ભયંકર આંધી વ્યાપી, જૈન શ્રમણોના વિહારના કેન્દ્રરૂપ મગધદેશની

॥ પ્રાક્-કથન ॥

૧

સંપાદક શ્રી

રાજધાની પટણા અને પંજાબ વચ્ચેના પ્રદેશો ભીષણ પરિસ્થિતિમાં મૂકાયા, શ્રમણ સમુદાયના વિખરાઈ જવાથી આગમોનું પઠન-પાઠન ખુબ જ અવ્યવસ્થિત થયું, જ્ઞાની પુરુષોમાંથી કેટલાયે સ્વર્ગે પધાર્યા, મુખપાઠની પધ્ધતિ પર એક જબરદસ્ત ધક્કો લાગ્યો પરિસ્થિતિને સુધારવા વીર નિ. સં.-૧૬૦ લગભગમાં પાટલીપુત્ર નગરે (પટના-બિહાર) શ્રી સ્થુલભદ્ર સ્વામીની અધ્યક્ષતામાં શ્રમણસંઘ એકત્રિત થયો, ગીતાર્થોના સલાહ મુજબ દ્વાદશાંગીની સંકલના વ્યવસ્થિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, પ્રાયઃ આ પ્રથમ આગમ વાચના થઈ તેનું નામ ‘ શ્રી દ્વાદશાંગ-શ્રુતસંકલન’ નામે પંકાયાનો ઇતિહાસ મળે છે.

દ્વિતીય વાચના :- તેમના પછી જિનકલ્પીના અભ્યાસક આર્ય મહાગિરીજીના ગુરુ ભ્રાતા પૂ. આ. શ્રી આર્ય સુહસ્તિ સૂરિ પ્રતિબોધિત પ્રભુ શાસનના ચરમ ભક્ત સમ્રાટ સંપ્રતિએ ઉજ્જૈનમાં આર્ય સુહસ્તિ મ. ને વિનંતી કરી તેમના સાનિધ્યમાં વીર નિ. સં. ૨૪૫ થી ૨૮૧ના વર્ષોમાં જિનાગામની સાચવણી સુરક્ષિત રહે તેવા યથાર્થ પ્રયાસો કર્યા, પઠન-પાઠનની વ્યવસ્થામાં આવેલી ખામીને દૂર કરી જેથી આ બીજી વાચનાનું નામ ‘ આગમ સંરક્ષણ વાંચના’ દૃષ્ટિ ગોચર થાય છે.

તૃતીય વાચના :- મૌર્ય રાજવંશીઓનો સેનાપતિ પુષ્યમિત્રે રાજદ્રોહ કરી રાજા બન્યો ધર્માધ બનેલા સમ્રાટ સંપ્રતિની શાસન પ્રભાવનાને નામ શેષ કરવા તેણે જૈન શ્રમણો તથા બૌદ્ધ શ્રમણોના શિરચ્છેદ કરાવી કાળો કેર વર્તાવ્યો, સાધુઓ પ્રાણ રક્ષાર્થે કલિંગ દેશ તરફ ચાલ્યા ગયા, કલિંગાધિપતિ મહામેઘવાહન ખારવેલ મહારાજા પરમ જૈન હતાં. આ પ્રમાણે પ્રાણ બચાવવાની વ્યથામાં જિનાલયો તથા, આગમ પઠન-પાઠનની વ્યવસ્થાને જબરદસ્ત હાની થવા પામી, કલિંગ દેશના રાજા ભિક્ષુરાય ખારવેલે તેનો પરાજય કરી ફરી જીવંત કરવા પ્રયાસ કર્યો વીરનિ. સં. ૩૦૦ થી ૩૩૦ સુધીના મધ્યાહ્ન કાલમાં મુનિ સમ્મેલનમાં જિનકલ્પીની તુલના કરનાર પૂ.આ. મહાગિરીના શિષ્યો-પ્રશિષ્યો આ. બલિસ્સહ સૂ.મ. આ. દેવાચાર્ય, આ. ધર્મસેન વિગેરે ૨૦૦ શ્રમણો, આ. સુસ્થિત સૂરિ વગેરે સ્થવિર કલ્પિ ૩૦૦ શ્રમણો, આર્યા પોઈણી વિગેરે ૩૦૦ શ્રમણીઓ, સીવંદ, ચૂર્ણક, સેલગ વગેરે ૭૦૦ શ્રાવકો અને પૂર્ણ મિત્રાહિ ૭૦૦ શ્રાવિકા દ્વારા ત્રીજી આગમ

વાયનામાં અગિયાર અંગો અને દશ પૂર્વોના પાઠોને વ્યવસ્થિત કરવામાં આવ્યા.

ચતુર્થ વાયના :- કાલાધિન અંતિમ દશપૂર્વધર, બાલ વૈરાગી, અનુપમ સંવેગી શ્રી વજ્રસ્વામીએ અંતિમ સમયે સ્વ પટ્ટધર શ્રીવજ્રસેન સૂ.મ.ને ભયંકર દુકાલના ચરમ સમયની જાણમાં 'લાખ સોનૈયા આપીને એક હાંડી ભાતની ચડશે તેના બીજા દિવસથી સુકાલ થશે' આ વાત જણાવી આવો ભયંકર દુકાલ વીર નિ. સં. ૫૮૦ થી ઉત્તર ભારતમાં વ્યાપ્ત થયો. જેમાં ગણો-કુલો-વાયકવંશો માત્ર નામશેષ થઈ ગયા. આગમ વારસો ટકાવનાર મુનિપુંગવોની સંખ્યા જૂજ થઈ ગઈ કાળ-બળ ક્ષયે ધારણા શક્તિની અનુકૂલતા પ્રમાણે પણ જો આગમનું સંકલન કરવામાં નહીં આવે તો રહ્યા સાધુઓ પણ રહેલા આગમના વારસાને સાચવવા સમર્થ ન નિવડી શકે માટે ભવિષ્યના અલ્પશક્તિવાળા પણ મેઘાવી સાધુઓને રાખવામાં વિષયાનુસંધાન દ્વારા સુગમતા સાંપડે તેથી સમકાલીન અન્ય પ્રભાવક આચાર્યોની સંમતિ લઈ શ્રી આર્યરક્ષિત સૂરિ મ. ચાર અનુયોગની વ્યવસ્થા કરી. આગમોને ચિરંજીવ બનાવ્યા વીર નિ. સં. ૫૮૨ લગભગમાં દશપુર (મંદસૌર) (માલવા) નગરે ચોથી વાયના થઈ.

પંચમ વાયના :- વીર સં. ૮૩૦ થી ૮૪૦ લગભગમાં પૂ. આ. સ્કંદિલ સૂરિએ ઉત્તરાપથના મુનિઓને મથુરામાં તથા નાગેન્દ્રવંશીય પરમ પ્રભાવક શ્રી હિમવંત ક્ષમા શ્રમણના શિષ્ય આ. શ્રી નાગાર્જુન સૂરિએ દક્ષિણાપથના મુનિઓને વલભીમાં આગમોની સંકલના કરવા એકઠા થયા કીંતુ તે સમયની દેશગત અંધાધુંધીના કારણે એક જ સાથે ભિન્ન-ભિન્ન સ્થળે આગમવાયનાઓ કરી ભવિષ્યમાં માથુરી અને વલભીવાયનાઓના પાઠ ભેદોનું સમન્વય સહજ થઈ જશે આ હેતુપૂર્વક પાંચમી વાયના કરી.

ષષ્ઠી વાયના :- તેજ ભાવનાઓ અનુસાર માથુરી વાયનાના વારસદાર આ. શ્રી દેવદ્વિગણી ક્ષમાશ્રમણે તથા વલભીવાયનાના વારસદાર આ. શ્રી કાલક સૂરિએ ભેગા મળી. શ્રમણ સંઘને એકત્રિત કરી, કાલકમે વિણસી જતા આગમના ખજાનાને સ્થાયી બનાવવાના શુભ આશયથી શ્રી શત્રુંજ્યાધિષ્ઠાયક શ્રી કપર્દીયક્ષ આદિ દૈવીક સહાયકથી ૫૦૦ આચાર્યાદિઓએ મળી વલભીપુર(વળા સૌરાષ્ટ્ર)માં

પુસ્તકારૂઢ રૂપ આગમ વાચના કરી, આ વાચનામાં ચોરાશી આગમોનું વ્યવસ્થિત સંકલન તાડપત્રના પાના ઉપર લિપિબધ્ધ કરી આગમોને પુસ્તકારૂઢ કરવાનું કાર્ય સાધુ ભગવંતોએ કર્યું. તેમજ અન્ય મહત્વના ગ્રંથોનું પુસ્તકાલેખન કાર્ય થયેલ, ત્યારબાદ સાધુ સત્યમિત્ર સ્વર્ગે ગયા અને વીર નિ. સં. ૧૦૦૦માં વર્ષે પૂર્વજ્ઞાનનો વિચ્છેદ થયો તેમ મનાય છે.

પ્રભુવીરના શાસનમાં ઉપરોક્ત ‘છ’ વાચનાઓના માધ્યમે ૧૦૦૦ વર્ષના ગાળામાં થયેલ શ્રુતોધ્ધારનો ઇતિહાસ મોજૂદ છે. ત્યાર પછી ૧૫૦૦ વર્ષ સુધી આગમ વાચનાનો કે શ્રુતોધ્ધારનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી મળતો.

તેમજ વિષમકાળના પ્રભાવથી ૧૦મી સદીની સમાપ્તિ કાળથી શિથિલાચારની વૃધ્ધિ થવાથી આગમિક જ્ઞાનની પરંપરા સુવિહિત ગીતાર્થ, આચાર સંપન્ન શ્રમણોના હાથમાં રહી નહીં પરિણામે હસ્તલિખિત પ્રતોમાં રહેલ આગમો અધિકારીને પણ મળવા દુર્લભ બન્યા.

છેવટે વીસમી સદીના ઉત્તરાર્ધના પ્રારંભકાળે સુવિહિત સંવેગી સાધુઓમાં આચાર નિષ્ઠા, વિશિષ્ટ વૈરાગ્યની પ્રબલ ભૂમિકા આદિ સુદૃઢ હોવા છતાંય આ બધાને ટકાવવા માટેના જરૂરી સંજોગો ન મળતાં આગમિક જ્ઞાનની માત્રા પઠન-પાઠનની શાસ્ત્રીય પરંપરા સુરક્ષિત ન રહી શકવાના કારણે ખુબ જ અલ્પ માત્રામાં રહેવા પામી

આવા અવસરે શ્રમણસંઘની ૧૮ પ્રસિધ્ધ શાખાઓમાં વધુ પ્રભાવશાળી ‘સાગરશાખા’ના અદ્વિતીય પ્રતિભા સંપન્ન પ્રૌઢધીષણશાલી અનેકવાદો કરી તપાગચ્છની વિજય પતાકા ફેલાવનાર પૂ. મુનિરાજ શ્રી ઝવેરસાગરજી. મ.ના. એક માત્ર શિષ્ય નવ માસના ટૂંકા ગાળાનો જ ગુરૂ સહવાસ છતાં પૂર્વજન્મની આરાધનાના બળે એકલે હાથે ન્યાય-વ્યાકરણ, આગમટીકા આદિ અનેક સાધના ગ્રંથોનું અગાધ વિદ્વત્તા પૂર્ણ જ્ઞાન મેળવી પૂ. ગુરૂદેવ શ્રી ઝવેરસાગરજી મ.ની આગમોની પારદૃશ્યતાના વારસાને તે ગુરૂદેવશ્રીના અન્તિમ સમયના “ આગમો કા અભ્યાસ ચરોચર કરના ” શબ્દ પાછળ રહેલ ઉંડા અંતરના આશિષના બળે આગમિક તલસ્પર્શી અગાધ માર્મિક જ્ઞાન આપ મેળે મેળવી વીર નિ. સં. ૨૪૪૦ વિ.સં. ૧૯૭૦માં કો’ક મંગલ યોગડીએ જિનશાસનના એક મહાન ધુરંધર સમર્થક પ્રભાવક શાસ્ત્રોના પારગામી

આચાર્યભગવંતો વર્ષો જૂની શ્રમણસંઘની ફરજ અને જવાબદારી રૂપ આગમોના અણમોલ વારસાને સુરક્ષીત રાખવાના પ્રશ્ને ફરીથી ઉપસ્થિત કરી.

રાજ્યદ્વારી ઉપદ્રવો, ધર્મોપ ઝનૂન, બ્રિટીશ હકૂમત, જનતામાં ફેલાયેલ ક્રાન્તિકારી વિચારધારા, પશ્ચાત્ય કેળવણીના સંસ્કાર આદિ સંઘર્ષ કાળમાં પુસ્તકો પ્રતો મેળવવી અતિકઠીન હતી તે સમયે જુદા જુદા ખૂણે રહેલી હસ્તપ્રત-તાડપત્ર આદિ પરથી સંશોધન કરી જાત મહેનતે પ્રેસકોપીથી માંડીને સુધારવા સુધીની સંપૂર્ણ દેખરેખ જવાબદારીથી આગમ ગ્રંથોની ભર્યાદિત પ્રતિઓ છપાવી સામુદાયિક વાચનાઓ વિ. સં. ૧૯૭૧થી ૧૯૭૭ સુધીમાં પાટણ-કપડવંજ-અમદાવાદ-સુરત આદિ ક્ષેત્રોમાં છ-છ મહીનાની વાચનાઓ ગોઠવી સેંકડો સાધુ-સાધ્વીઓને આગમોને વાંચવાની પરિપાટી આદિનો સંપૂર્ણ ખ્યાલ કરાવ્યો સાત સામુદાયિક વાચનાઓમાં ૨૬ ગ્રંથો વાંચ્યા તેમાં લગભગ ૨,૩૩,૨૦૦ શ્લોકની વાચના આપી તથા આગમ દિવાકર પૂ. મુનિશ્રીપુણ્યવિજયજી મ. આદિને પણ આ ક્ષેત્રે આગળ વધવા અંગૂલ નિર્દેશ કરી આ મહાપુરુષે શ્રુત સરિતાને ધોધમાર વહેતી કરી છે.

આ મહાપુરુષ તે પ્રાતઃ સ્મરણીય ગુજરાત-માલવા-રાજસ્થાન-બંગાલ- બિહાર આદિ અનેક ક્ષેત્ર સંઘો તથા સુરત સંઘના આમૂલચૂલ ઉપકારી, આગમોધ્ધારક ધ્યાનસ્થ સ્વર્ગસ્થ પ.પૂ. આચાર્યશ્રી આનંદસાગર સૂરીશ્વરજી મહારાજ જેઓ ‘ પૂ. સાગરજી મ.’ ના લાડીલા, હૂલામણા નામથી પણ પ્રસિદ્ધ હતાં તેમના જ સંશોધિત આગમો અમને પ્રતાકારે પુર્ન મુદ્રિત કરાવવાનો લાભ પ્રાપ્ત થયો છે. તા.ક. વર્તમાન કાળે ગ્રંથો, શાસ્ત્રો, સુવિહિત ગીતાર્થ આચાર્ય ભગવંતો, ઇતિહાસકારો પાસેથી પ્રાપ્ત થતી માહિતી અનુસાર વીર નિર્વાણના ૧૦૦૦ વર્ષમાં છ-છ વાચના-સંકલન બાદ ૧૫૦૦ વર્ષ સુધીમાં આવું કોઈ કાર્ય થયેલ જણાતું નથી ત્યાર બાદ એકલા હાથે આપ બળે સૌ પ્રથમ આગમ ઉધ્ધારના ભગીરથ કાર્યને કરનાર ગુરૂદેવને કોટી-કોટી વંદના...

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

तिहुयणासरीरिवंदं सप्प (५० संघ) वयणारयणमंगलं नमिउं । समणास्स उत्तमद्वे मरणविहीसंगहं वुच्छं ॥ १ ॥ १२३६ ॥ सुणहं
 सुयसारनिहसं ससमयपरसमयवायनिम्मायं । सीसो समणागुणद्धं परिपुच्छइ वायंगं कं ची ॥ २ ॥ अभिजाइसत्तविक्कमसुय-
 सीलविमुत्तिखंतिगुणकलियं । आयारविणायमद्वविज्जाचरणागरमुदारं ॥ ३ ॥ किंतीगुणगब्भहरं जसखाणिं तवनिहिं सुयसमिद्धं ।
 सीलगुणनाणदंसणचरित्तरयणागरं धीरं ॥ ४ ॥ तिविहं तिकरणसुद्धं मयरहियं दुविहठाण पुणरत्तं (रुद्धं) । विणएण कमविसुद्धं चउस्सिरं
 बारसावत्तं ॥ ५ ॥ दुओणयं अहाजायं एयं काऊण तस्स किइकम्भं । भत्तीइ भरियहियओ हरिसवसुब्भिन्नरोमंचो ॥ ६ ॥ उवएसहेउकुसलं
 तं पवयणारयणसिरिधरं भणइ । इच्छामि जाणिउं जे मरणसमाहिं समासेणं ॥ ७ ॥ अब्भुजयं विहारं इच्छं जिणदेसियं विउपसत्थं । नाउं
 महापुरिसदेसियं तु अब्भुजयं मरणं ॥ ८ ॥ तुब्भित्थ सामि ! सुअजलहिपारगा समणसंधनिज्वया । तुज्झं खु पायमूले सामन्नं उज्जमिस्सामि
 ॥ ९ ॥ सो भरियमहुरजलहरगंभीरसरो निसन्नओ भणइ । सुण दाणि धम्मवच्छल ! मरणसमाहिं सममासेणं ॥ १० ॥ सुण जह पच्छिमकाले
 पच्छिमतित्थयरदेसियमुयारं । पच्छा निच्छियपत्थं उवितिं अब्भुजयं मरणं ॥ १ ॥ पव्वज्जाई सव्वं काऊणालोयणं च सुविसुद्धं ।

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

१

पू. सागरजी म. संशोधित

दंसणनाणचरित्ते निस्सल्लो विहर चिरकालं ॥ २ ॥ आउव्वेयसमत्ती तिगिच्छि ए जह विसारओ विज्जो। रोआयंकागहिओ सो निरुयं
 आउरं कुणइ ॥ ३ ॥ एवं पवयणसुयसारणारगो सो चरित्तसुद्धीए। पायच्छित्तविहिन्नू तं अणगारं विसोहेइ ॥ ४ ॥ भणइ य तिविहा
 भणिया सुविहिय! आराहणा जिणिंदेहिं। सम्मत्तम्मि य पढमा नाणचरित्तेहिं दो अण्णा ॥ ५ ॥ सहहणा पत्तियगा रोयगा जे य वीरवयणस्स।
 सम्मत्तमणुसरंता दंसणआराहणा हुंति ॥ ६ ॥ संसारसमावणणे य छव्विहे मुक्खमस्सिए चेव। एए दुविहे जीवे आणाए सहहे निच्चं ॥ ७ ॥
 धम्माधम्मागासं च पुग्गले जीवमत्थिकायं च। आणइ सहहंता सम्मत्ताराहणा भणिया ॥ ८ ॥ अरहंतसिद्धचेइयगुरुसु सुयधम्मसाहुवगो
 य। आयरियउवज्झाए पव्वयणे सव्वसंधे य ॥ ९ ॥ एएसु भत्तिजुत्ता पूयंता अहरहं अणण्णमणा। सम्मत्तमणुसरिन्ता परित्तसंसारिया
 हुंति ॥ १० ॥ सुविहिय! इमं पइण्णं असदहंतेहि णोगजीवेहिं। बालमरणाणि तीए मयाइं काले अणंताइं ॥ १ ॥ एगं पंडियमरणं मरिऊण
 पुणो बहूणि मरणाणि। न मरंति अप्पमत्ता चरित्तमाराहियं जेहिं ॥ २ ॥ दुविहम्मि अहक्खाए सुसंवुडा पुव्वसंगओ मुक्का। जे उ चयंति
 सरीरं पंडियमरणं मयं तेहिं ॥ ३ ॥ एयं पंडियमरणं जे धीरा उवगया उवाएणं। तस्स उवाए उ इमा परिकम्भविही उ जुंजीया ॥ ४ ॥ जे
 कुम्भसंख्रताडणमारुयजियगगणपंकयतरुणं। सरिकप्पा सुयकप्पियआहारणीहारचिद्धागा ॥ ५ ॥ निच्चं तिदंडविरया तिगुत्तिगुत्ता
 तिसल्लनिस्सल्ला। तिविहेण अप्पमत्ता जगजीवदयावरा समणा ॥ ६ ॥ पंचमहव्वयसुत्थिय संपुण्णचरित्त सीलसंजुत्ता। तह तह मया
 भहेसी हवंति आराहणा समणा ॥ ७ ॥ इक्कं अप्पाणं जाणिऊण काऊण अत्तहिययं च। तो नाणदंसणचरित्ततवेसु सुठिया मुणी हुंति ॥ ८ ॥

परिणामजोगसुद्धा दोसु य दो दो निरासयं पत्ता। इहलोए परलोए जीवियमरणासए चेव ॥ १ ॥ संसारबंधणाणि य रागद्वोसनियलाणि
छित्तूणं। सम्मदंसणसुनिसियसुतिक्खधिइमंडलग्गेणं ॥ ३० ॥ दुप्पणिहिए य पिहिऊण तिन्नि तिहिं चेव गारव विमुक्का। कायं मणं च
वायं मणवयसा कायसा चेव ॥ १ ॥ तवपरसुणा य छित्तूण तिणिण उजुखंतिविहियनिसिएण। दुग्गइमग्गा नरएण मणवयसाकायए
दंडे ॥ २ ॥ तं नाऊण कसाए चउरो पंचहि य पंच हन्तूणं। पंचासवे उदिण्णे पंचहि य महव्वयगुणेहिं ॥ ३ ॥ छजीवनिकाए रक्खिऊण
छलदोसवज्जिया जइणो। तिगलेसापरिहीणा पच्छिमलेसातिगजुआ य ॥ ४ ॥ एक्कगदुगतिगचउपणसत्तट्ठगनक्कसगठाणेसु। असुहेसु
विप्पहीणा सुभेसु सइ संठिया जे उ ॥ ५ ॥ वेयण वेयावच्चे इरियट्ठाए य संजमट्ठाए। तह पाणवत्तियाए छट्ठं पुण धम्मचिंताए ॥ ६ ॥ छसु
ठाणेसु इमेसु य अण्णयरे कारणे समुप्पणे। कडजोगी आहारं करंति जयणानिमित्तं तु ॥ ७ ॥ जोएसु किलायंता सरीरसंकप्पचेट्ठमचयंता।
अविकप्पज्जभीरू उर्वंति अब्भुजयं मरणं ॥ ८ ॥ आयंके उवसग्गे तित्तिक्खया बंभचेरगुत्तीसु। पाणिदया तवहेउं सरीरपरिहार
वुच्छेयो ॥ ९ ॥ पडिमासु सीहनिक्कीलियासु धोरे अ(सु५) भिग्गहाईसु। छच्चिय अब्भिंतरए बज्जे अ तवे समणुरत्ता ॥ ४० ॥
अविकलसीलायारा पडिवन्ना जे उ उत्तमं अट्ठं। पुव्विल्लाण इमाण य भणिआ आराहणा चेव ॥ १ ॥ जह पुव्वब्बुअगमणो करणविहीणोऽवि
सागरे पोओ। तीरासन्नं पावइ रहिओऽवि अवल्लागाईहिं ॥ २ ॥ तह सुकरणो महेसी तिकरण आराहओ धुवं होइ। अह लहइ उत्तमट्ठं तं
अइलाभत्तणं जाणं ॥ ३ ॥ एस समासो भणिओ परिणामवसेण सुविहियजणास्स। इत्तो जह करणिज्जं पंडियमरणं तहा सुणह ॥ ४ ॥

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

३

पू. सागरजी म. संशोधित

फासेहंति चरित्तं सव्वं सुहसीलयं पजहिऊणं । धोरं परीसहचमुं अहियासितो धिइबलेणं ॥ ५ ॥ सहे रुवे गंधे रसे अ फासे अ निग्घिणधईए ।
 सव्वेसु कसाएसु अ निहंतु परमो सया होहि ॥ ६ ॥ चइऊण कसाए इंदिए अ सव्वेअ गारवे हंतुं । तो मलियरागदोसो करेह आराहणासुद्धिं
 ॥ ७ ॥ दंसणनाणचरित्ते पव्वज्जाईसु जो अ अइयारो । तं सव्वं आलोयहि निरवसेसे पणिहियप्पा ॥ ८ ॥ जह कंटएण विद्धो सव्वंगे
 वेयणहिओ होइ । तह चेव उद्धियंमि उ निस्सल्लो निव्वुओ होइ ॥ ९ ॥ एवमणुद्धियदोसो माइल्लो तेण दुक्खिओ होइ । सो चेव चत्तदोसो
 सुविसुद्धो निव्वुओ होइ ॥ ५० ॥ रागदोसाभिहया ससल्लमरणं मरंति जे मूढा । ते दुक्खसल्लबहुला भमंति संसारकंतारे ॥ १ ॥ जे पुण
 तिगारवज्जा निस्सल्लो दंसणे चरित्ते य । विहरंति मुक्कसंगा खवंति ते सव्वदुक्खाइं ॥ २ ॥ सुचिरमवि संकिलिट्ठं विहरितं झाणसंवरविहीणं ।
 नाणी संवरजुत्तो जिणइ अहोरत्तमित्तेणं ॥ ३ ॥ जं निज्जेइ कम्भं असंवुडो सुबहुणाऽवि कालेणं । तं संवुडो तिगुत्तो खवेइ ऊसासमित्तेणं
 ॥ ४ ॥ सुबहुस्सुयावि संता जे मूढा सीलसंजमगुणेहिं । न करंति भावसुद्धिं ते दुक्खनिभेलणा हुंति ॥ ५ ॥ जे पुण सुयसंपन्ना चरित्तदोसेहिं
 नोवल्लिप्पंति । ते सुविसुद्धचरित्ता करंति दुक्खक्खयं साहू ॥ ६ ॥ पुव्वमकारियजोगो समाहिकामोऽवि मरणकालम्भि । न भवइ परीसहसहो
 विसयसुहपराइओ जीवो ॥ ७ ॥ तं एवं जाणंतो महत्तरं लाहगं सुविहिएसु । दंसणचरित्तसुद्धीइ निस्सल्लो विहर तं धीर ! ॥ ८ ॥ इत्थ पुण
 भावणाओ पंच इमा हुंति संकिलिट्ठाओ । आराहंत सुविहिया जा निच्चं वज्जणिज्जाओ ॥ ९ ॥ कंदप्पा देवकिव्विस अभिओगा आसुरी
 य संमोहा । एयाउ संकिलिट्ठा असंकिलिट्ठा हवइ छट्ठा ॥ ६० ॥ कंदप्प कोकुयाइय दवसीलो निच्चहासणकहाओ । विम्हावित्तो उ परं

कंदर्पं भावणं कुणइ ॥ १ ॥ नाणस्स केवलीणं धम्मायरियस्स संघसाहूणं । माई अवण्णवाई किच्चिसियं भावणं कुणइ ॥ २ ॥ मंताभिओगं
 कोउग भूईकम्भं च जो जणे कुणइ । सायरसइड्ढिहेउं अभिओगं भावणं कुणइ ॥ ३ ॥ अणुबद्धरोसवुग्गहसंपत्त तहा निमित्तपडिसेवी ।
 एएहिं कारणेहिं आसुरियं भावणं कुणइ ॥ ४ ॥ उम्मग्गदेसणा नाण (मग्ग) दूसणा मग्गविष्णणासो अ । मोहेण मोहयंतंसि भावणं
 जाण सम्मोहं ॥ ५ ॥ एयाउ पंच वज्जिय इणमो छट्ठीइ विहर तं धीर ! । पंचसमिओ तिगुत्तो निस्संगो सव्वसंगेहिं ॥ ६ ॥ एयाए भावणाए
 विहर विसुद्धाइ दीहकालम्भि । काऊण अंतसुद्धिं दंसणनाणे चरित्ते य ॥ ७ ॥ पंचविहं जे सुद्धिं पंचविहविवेगसंजुयमकाउं । इह उवणमंति
 मरणं ते उ समाहिं न पाविति ॥ ८ ॥ पंचविहं जे सुद्धिं पत्ता निखिलेण निच्छियमईया । पंचविहं च विवेगं ते हु समाहिं परं पत्ता ॥ ९ ॥
 लहिऊणं संसारे सुदुल्लहं कहवि माणुसं जम्भं । न लहंति मरणदुलहं जीवा धम्मं जिणक्खायं ॥ १० ॥ किच्छाहि पावियम्मि वि सामण्णे,
 कम्मसत्तिओसन्ना । सीयंति सायदुलहा पंकोसन्नो जहा नागो ॥ १ ॥ जह कागणीइ हेउं मणिरयणाणं तु हारए कोडिं । तह सिद्धसुहपरुक्खा
 अबुहा सज्जंति कामेसु ॥ २ ॥ चोरो रक्खसपहओ अत्थत्थी हणइ पंथियं मूढो । इय लिंगी सुहरक्खसपहओ विसयाउरो धम्मं ॥ ३ ॥
 तेसुविं अलद्धपसरा अवियणहा दुक्खिया गयमईया । समुविंति मरणकाले पगामभयभेरवं नरयं ॥ ४ ॥ धम्मो न कओ साहू न जेमिओ
 न य नियंसियं सण्हं । इण्हं परं परासु (प्र० रु) ति य नेव य पत्ताइं सुक्खाइं ॥ ५ ॥ साहूणं नोवकयं परलोयच्छेय संजमो न कओ ।
 दुहओऽवि तओ विहलो अह जम्भो धम्मरुक्खाणं ॥ ६ ॥ दिक्खं मइलेमाणा मोहमहावत्तसागराभिहया । तस्स अपडिक्कमंता मरंति ते

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

५

पू. सागरजी भ. संशोधित

बालमरणाइं ॥ ७ ॥ इय अवि मोहपउत्ता मोहं मोत्तूण गुरुसगासम्भि। आलोइय निस्सल्ला मरिउं आराहगा तेऽवि ॥ ८ ॥ इत्थ विसेसा
भण्णइ छलणा अवि नाम हुज्ज जिणकप्पो। किं पुण इयरमुणीणं तेण विही देसिओ इणामो ॥ ९ ॥ अप्पविहाणी जाहे धीरा
सुयसारइरियपरमत्था। ते आयरिय विदिनं उविति अब्भुज्जयं मरणं ॥ ८० ॥ आलोयणाइ संलेहणाइ खमणाइ काल उस्सगे। ओगासे
संथारे निसग्ग वेरग्ग मुक्खाए ॥ १ ॥ झाणविसेसो लेसा सम्भत्तं पायगमणयं चेव। चउदसओ एस विही पढमो मरणंमि नायव्वो ॥ २ ॥
विणओवयार माणस्स भंजणा पूयणा गुरुजणस्स। तित्थयराण य आणा सुयधम्माऽऽराहणाऽकिरिया ॥ ३ ॥ छत्तीसाठणेसु य जे
पवयणसारइरियपरमत्था। तेसिं पासे सोही पण्णता धीरपुरिसेहिं ॥ ४ ॥ वयछक्क कायछक्कं बारसगं तह अकप्प गिहिभाणं। पलियंक
गिहिनिसिज्जा ससोभ पलिमज्जण सिणाणं ॥ ५ ॥ आयारवं च उवधारवं च ववहारविहिविहिन्नु य। उव्वीलगा य धीरा परुवणाए
विहिण्णू या ॥ ६ ॥ तह य अवायविहिन्नु निज्जवगा जिणमयम्भि गहियत्था। अपरिस्साई य तहा विस्सासरहस्सनिच्छिड्डा ॥ ७ ॥ पढमं
अट्टारसगं अट्ट य ठाणाणि एव भणियाणि। इत्तो दस ठाणाणि य जेसु उवट्ठावणा भणिया ॥ ८ ॥ अणवट्ठतिगं पारंचिगं च तिगमेय
छहि गिहीभूया। जाणंति जे उ एए सुअरयणकरंडगा सूरी ॥ ९ ॥ सम्महंसणचत्तं जे य वियाणंति आगमविहिन्नु। जाणंति चरित्ताओ य
निग्गयं अपरिसेसाओ ॥ १० ॥ जो आरंभे वट्ठइ चिअत्तकिच्चो अणणुतावी य। सोगो अ भवे दसमो जेसुवट्ठावणा भणिया ॥ १ ॥ एएसु
विहिविहण्णू छत्तीसाठाणएसु जे सूरी। ते पवयणसुहकेऊ छत्तीसगुणत्ति नायव्वो ॥ २ ॥ तेसिं मेरुमहोयहिमेयणिससिसूरसरिसकप्पाणं।

॥ श्री मरणसमाधि सूत्र ॥

६

पू. सागरजी म. संशोधित

पायमूले अ विसोही करणिजा सुविहिजणेणं ॥ ३ ॥ काइयवाइयमाणसियसेवणं दुष्पओगसंभूयं । जो अइयारो कोई तं आलोए
 अगूहिंतो ॥ ४ ॥ अमुगंमि इओ काले अमुगत्थे अमुगगामभावेणं । जं जह निसेवियं खलु जेण य सव्वं तहाऽऽलोए ॥ ५ ॥ मिच्छादंसणसल्लं
 मायासल्लं नियाणसल्लं च । तं संखेवा दुविहं दव्वे भावे य बोद्धव्वं ॥ ६ ॥ वि(ति)विहं तु भावसल्लं दंसणनाणे चरित्तजोगे य ।
 सच्चित्ताचित्तेऽविय मीसए यावि दव्वंमि ॥ ७ ॥ सुहुमंमि भावसल्लं अणुद्धरित्ता उ जो कुणइ कालं । लज्जाय गारवेण य नहु सो
 आराहओ भणिओ ॥ ८ ॥ तिविहंमि भावसल्लं समुद्धरित्ता उ जो कुणइ कालं । पव्वजाई सम्मं स होइ आराहओ मरणे ॥ ९ ॥ तम्हा
 सुत्तरमूलं अविकूलमविहंयं अणुव्विग्गो । निम्भोहियमणिगूढं सम्मं आलोअए सव्वं ॥ १० ॥ जह बालो जंपंतो कज्जमकज्जं च उज्जुयं
 भणइ । तं तह आलोएजा मायामयविष्णुमुक्को य ॥ १ ॥ कयपावोऽवि मणूसो आलोइय निंदितं गुरुसगासे । होइ अइरेगलहुओ
 ओहरियभरोव्व भारवहो ॥ २ ॥ लज्जाइ गारवेण य जे नालोयंति गुरुसगासम्भि । धंतंमि सुयसमिद्धा न हु ते आराहगा हुंति ॥ ३ ॥ जह
 सुकुसलोऽवि विज्जो अन्नस्स कहेइ अत्तणो वाहिं । तं तह आलोयव्वं सुट्ठवि ववहारकुसलेणं ॥ ४ ॥ जं पुव्वं तंपुव्वं जहाणुपुव्वं जहक्कमं
 सव्वं । आलोइज्ज सुविहिओ कमकालविहिं अभिदंतो ॥ ५ ॥ अत्तंपरजोगेहि य एवं समुवट्ठिए पओगेहिं । अमुगेहि य अमुगेहि य
 अमुयगसंठाणकरणेहि ॥ ६ ॥ वण्णेहि य गंधेहि य सदफरिसरसरुवगंधेहिं । (सदेहि य रसफरिसठाणेहिं) । पडिसेवणा कया पज्जवेहिं
 कया जेहि य जहि च ॥ ७ ॥ जो जोगओ अपरिणामओ अ दंसणचरित्तअइयारो । छट्ठाणबाहिरो वा छट्ठाणभ्भंतरो वावि ॥ ८ ॥ तं

उज्जुभावपरिणउ रागं दोसं च पयणु काऊणं । तिविहेण उद्धरिजा गुरुपामूले अगूहितो ॥ ९ ॥ नवि तं सत्थं च विसं च दुप्पउत्तुव्व कुणइ वेयालो । जंतं व दुप्पउत्तं सप्पुव्व पमाइणो कुद्धो ॥ ११० ॥ जं कुणइ भावसल्लं अणुद्धियं उत्तमट्टकालम्भि । दुल्लहबोहीयत्तं अणंतसंसारियत्तं च ॥ १ ॥ तो उद्धरंति गारवरहिया मूलं पुणब्भवल्याणं । मिच्छादंसणसल्लं मायासल्लं नियाणं च ॥ २ ॥ रागेण व दोसेण व भएण हासेण तह पमाएणं । रोगेणायंकेण व वत्तीइ पराभिओगेणं ॥ ३ ॥ गिहिविजापडिएण व सपक्खपरधम्मिओवसग्गेणं । तिरियंजोणिगएण व दिव्वमणूसोवसग्गेणं ॥ ४ ॥ उवहीइ व नियडीइ व तह सावयपेल्लिएण व पेरेणं । अप्पाण भएण कयं परस्स छंदाणुवत्तीए ॥ ५ ॥ सहसक्कारमणाभोगओ अ जं पवयणाहिगारेणं । सन्निकरणे विसोही पुण्णागारो य पण्णात्तो ॥ ६ ॥ उज्जुअमालोइत्ता इत्तो अकरणपरिणामजोगपरिसुद्धो । सो पयणुइ पइकम्मं सुग्गइमगं अभिमुहेइ ॥ ७ ॥ उवहीनियडिपइट्ठो सोहिं जो कुणइ सोगईकामो । माई पलिकुं चंतो करेइ बुंदुंछियं मुढो ॥ ८ ॥ आलोयणाइदोसे दस दोग्गइबंधणे परिहरंतो । तम्हा आलोइज्जा मायं मुत्तूण निस्सेसं ॥ ९ ॥ जे मे जाणंति जिणा अवराहा जेसु जेसु ठाणेसु । ते तह आलोएमी उवट्ठिओ सव्वभावेणं ॥ १२० ॥ एवं उवट्ठियस्सवि आलोएउं विसुद्धभावस्स । जं किं चिवि विस्सरियं सहसक्कारेण वा चुक्कं ॥ १ ॥ आराहओ तहवि सो गारवपरिकंचुणामयविहूणो । जिणदेसियस्स धीरो सहहगो मुत्तिमग्गस्स ॥ २ ॥ आकंपण अणुमाणण जंदिट्ठं बायरं च सुहुमं च । छन्नं सद्दाउल्लगं बहुजण अव्वत्त तस्सेवी ॥ ३ ॥ आलोयणाइ दोसे दस दुग्गइवट्ठणा पमुत्तूणं । आलोइज्ज सुविहिओ गारवमायामयविहूणो ॥ ४ ॥ तो परियागं च बलं आगम कालं च

कालकरणं च। पुरिसं जीअं च तहा खित्तं पडिसेवणविहिं च ॥ ५ ॥ जोगं पायच्छित्तं तस्स अ दाऊण बिंति आयरिया। दंसणनाणचरित्ते
 तवे अ कुणमप्पमायंति ॥ ६ ॥ अणसणमूणोयरिया वित्तिच्छेओ रसस्स परिचाओ। कायस्स परिकिलेसो छट्ठो संलीणया चेव ॥ ७ ॥
 विणए वेयावज्जे पायच्छित्ते विवेग सज्झाए। अब्भित्तरं तवविहिं छट्ठं ज्ञाणं वियाणाहि ॥ ८ ॥ बारसविहम्मिवि तवे अब्भित्तरबाहिरे
 कुसलदिट्ठे। नवि अत्थि नवि य होही सज्झाय समं तवोकम्भं ॥ ९ ॥ जे पयणुभत्तपाणा सुयहेऊ ते तवस्सिणो समए। जो अ तवो
 सुयहीणो बाहिरयो सो छुहाहारो ॥ १३० ॥ छट्ठमदसमदुवालसेहिं अबहुसुयस्स जा सोही। ततो बहुतरगुणिया हविज्ज जिमियस्स
 नाणिस्स ॥ १ ॥ कल्लं कल्लंपि वरं आहारो परिमिओ अ पंतो अ। न य खमणो पारणए बहु बहुतरो बहुविहो होइ ॥ २ ॥ एगाहेण तवस्सी
 हविज्ज नत्थित्थं संसओ कोइ। एगाहेण सुयहरो न होई धंतंपि तूरमाणो ॥ ३ ॥ सो नाम अणसणतवो जेण मणो मंगुलं न चित्तेइ। जेण
 न इंदियहाणी जेण य जोगा न हायंति ॥ ४ ॥ जं अन्नाणी कम्भं खवेइ बहुआहिं वासकोडीहिं। तं नाणी तिहिं गुत्तो खवेइ ऊसासमित्तेणं ॥
 ५ ॥ नाणे आउत्ताणं नाणीणं नाणजोगजुत्ताणं। को निज्जरं तुलिजा चरणे य परक्कमंताणं? ॥ ६ ॥ नाणेण वज्जिणिज्जं वज्जिज्जइ
 किज्जई य करिणज्जं। नाणी जाणइ करणं कज्जमकज्जं च वज्जेउं ॥ ७ ॥ नाणसहियं चरित्तं नाणं संपायगं गुणसयाणं। एस जिणाणं
 आणा नत्थि चरित्तं विणा णाणं ॥ ८ ॥ नाणं सुसिक्खियव्वं नरेण लदधूण दुल्लहं बोहिं। जो इच्छइ नाउं जे जीवस्स विसोहणाभगं ॥
 ९ ॥ नाणेण सव्वभावा णज्जंती सव्वजीवलोयंमि। तम्हा नाणं कुसलेण सिक्खियव्वं पयत्तेणं ॥ १४० ॥ न हु सक्का नासेउं नाणं

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

९

पू. सागरजी म. संशोधित

अरहंतभासियं लोए। ते धन्ना ते पुरिसा नाणी य चरित्तजुत्ता य ॥ १॥ बंधं मुक्खं गइरागइं च जीवाण जीवलोयम्पि। जाणंति
 सुयसमब्धिा जिणसासणचेइयविहिण्णू ॥ २॥ भदं सुबहुसुयाणं सव्वपयत्थेसु पुच्छणिज्जाणं। नाणेण जोऽवयारे सिद्धिंपि गएसु
 सिद्धेसु ॥ ३॥ किं इत्तो लद्धयरं अच्छेरययं व सुंदरतरं वा?। चंदमिव सव्वलोगा बहुस्सुयमुहं पलोयंति ॥ ४॥ चंदाउ नीइ जुण्हा
 बहुस्सुयमुहाओ नीइ जिणवयणं। जं सोऊण सुविहिया तरंति संसारकंतां ॥ ५॥ चउदसपुव्वधराणं ओहीनाणीण केवलीणं च ।
 लोगुत्तमपुरिसाणं तेसिं नाणं अभिन्नाणं ॥ ६॥ नाणेण विणा करणं न होइ नाणंपि करणहीणं तु। नाणेण य करणेण य दोहिवि
 दुक्खव्वयं होइ ॥ ७॥ दढमूलमहाणांमिवि वरमेगोऽवि य सुयसीलसंपण्णो। मा हु सुयसीलविगला काहिसि मा (प्र०ना) णं
 पवयणम्पि ॥ ८॥ तम्हा सुयम्पि जोगो कायव्वो होइ अप्पमत्तेणं। जेणऽप्पाण परंपि य दुक्खसमुद्दाओ तारेइ ॥ ९॥ परमत्थम्पि सुदिट्ठे
 अविणट्ठेसु तवसंजमगुणेसु। लब्भइ गई विसुद्धा सरीरसारं विणट्ठम्पि ॥ १५०॥ अविरहिया जस्स मई पंचहिं समिईहिं तिहिवि गुत्तीहिं।
 न य कुणइ रागदोसे तस्स चरित्तं हवइ सुद्धं ॥ १॥ उक्कोसचरित्तोऽविय परिवडई भिच्छभावणं कुणइ। किं पुण सम्भदिट्ठी सरागधम्मंभि
 वट्ठंतो? ॥ २॥ तम्हा घत्तह दोसुवि काउं जे उज्जमं पयत्तेणं। सम्भत्तम्पि चरित्ते करणम्पि य मा पमाएह ॥ ३॥ जाव य सुई न नासइ जाव
 य जोगा न ते पराहीणा। सद्धा व जा न हायइ इंदियजोगा अपरिहीणा ॥ ४॥ जाव य खेमसुभिक्खं आयरिया जाव अत्थि निज्जवगा।
 इड्ढीगारवरहिया नाणचरणदंसणंमि रया ॥ ५॥ ताव खमं काउं जे सरीरनिक्खेवणं विउपसत्थं। समयपडागाहरणं सुविहियइट्ठं

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

१०

पू. सागरजी म. संशोधित

नियमजुत्तं ॥ ६ ॥ हंदि अणिच्चा सद्धा सुई य जोगा य इंदियाइं च। तम्हा एयं नाउं विहरह तवसंजमुज्जुत्ता ॥ ७ ॥ ता एयं नाऊणं ओवायं
 नाणदंसणचरिते। धीरपुरिसाणुचिन्नं करिति सोहिं सुयसमिद्धा ॥ ८ ॥ अब्भिंतरबाहिरियं अह ते काऊण अप्पणो सोहिं। तिविहेण
 तिविहकरणे तिविहे काले वियडभावां ॥ ९ ॥ परिणामजोगसुद्धा उवहिविवेगं च गणविसग्गे य। अजाइयउवस्सयवज्जणं च विगईविवेगं
 च ॥ १६० ॥ उग्गमउप्पायणाएसणाविसुद्धिं च परिहरणसुद्धिं। सन्निहिसंनिचयंमि य तववेयावच्चकरणे य ॥ १ ॥ एवं करंतु सोहिं
 नवसारयसलिलनहयलसभावा। कमकालदव्वपज्जवअत्तपरजोगकरणे य ॥ २ ॥ तो ते कयसोहीया पच्छित्ते फासिए जहाथामं।
 पुप्फावकिन्नयम्मि य तवम्मि जुत्ता महासत्ता ॥ ३ ॥ तो इंदियपरिकम्भं करिति विसयसुहनिग्गहसमत्था। जयणाइ अप्पमत्ता रागहोसे
 पयणुयंता ॥ ४ ॥ पुव्वमकारियजोगा समाहिकामावि मरणकालम्मि। न भवंति परीसहसहा विसयसुहपमोइया अप्पा ॥ ५ ॥
 इंदियसुहसाउलओ घोरपरीसहपराइयपरज्जो। अकयपरिकम्भ कीवो मुज्झइ आराहणाकाले ॥ ६ ॥ वाहंति इंदियाइं पुव्विं
 दुन्नियमियप्पयाराइं। अकयपरिकम्भ कीवं मरणे सुअसंपउत्तंपि ॥ ७ ॥ आगममयप्पभाविय इंदियसुहलोलुयापइट्ठस्स। जइवि मरणे
 समाही हुज्ज न सा होइ बहुयाणं ॥ ८ ॥ असमत्तसुओऽवि मुणी पुव्विं सुकयपरिकम्भपरिहत्थो। संजमनियमपइन्नं सुहुमत्तहिओ
 समण्णेइ ॥ ९ ॥ न चरंति किंचि काउं पुव्विं सुकयपरिकम्भजोगस्स। खोहं परीसहचमू धिइबलपराइया मरणे ॥ १७० ॥ तो तेऽवि
 पुव्वचरणा जयणाए जोगसंगहविहीहिं। तो ते करिति दंसणचरित्तसइ भावणाहेउं ॥ १ ॥ जो पुव्वभाविया किर होइ सुई चरणदंसणे

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

११

पू. सागरजी म. संशोधित

बहुहा । सा होइ बीयभूया कयपरिकम्भस्स मरणम्मि ॥ २ ॥ तं फासेहि चरित्तं तुमंपि सुहसीलयं पमुत्तूणं सव्वं परीसहचमुं अहियासंतो
 धिइबलेणं ॥ ३ ॥ सदे रूवे गंधे रसे य फासे य सुविहिय ! जिणेहि । सव्वेसु कसाएसु य निग्गहपरमो सया होहि ॥ ४ ॥ सव्वे रसे पणीए
 निज्जूहेऊण पंतलुक्खेहिं । अन्नथरेणुवहाणेण संलिहे अप्पगं कमसो ॥ ५ ॥ संलेहणा य दुविहा अब्भित्तरीया य बाहिरा चेव । अब्भित्तरीया
 कसाए बाहिरिया होइ य सरीरे ॥ ६ ॥ उग्गमउप्पायणएसणाविसुद्धेण अण्णपाणेणं । मियविरसलुक्खलूहेण दुब्बलं कुणसु अप्पागं ॥
 ७ ॥ उल्लीणोल्लीणेहि य अहवण एगंतबद्धमाणेहिं । संलिह सरीरमेयं आहारविहिं पयणुयंतो ॥ ८ ॥ तत्तो अणुपुव्वेणाहारं उवहिं सुओवएसेणं ।
 विविहतवोकम्भेहि यं इंदियबिक्कीलियाईहिं ॥ ९ ॥ तिविहाहिं एसणाहि य विविहेहि अभिग्गहेहि उगेहिं । संजममविराहिंतो जहाबलं
 संलिह सरीरं ॥ १० ॥ विविहाहि व पडिमाहि य बलवीरियजई य संपहोइ सुहं । ताओवि न बाहिंती जहक्कमं संलिहंतम्मि ॥ १ ॥
 छम्मासिया जहन्ना उक्कोसा बारसेव वरिसाइं । आयंबिलं महेसी तत्थ य उक्कोसयं बिंति ॥ २ ॥ छट्ठमदसमदुवालसेहिं भत्तेहिं चित्तकट्टेहिं ।
 मियलहुकं आहारं करेहि आयंबिलं विहिणा ॥ ३ ॥ परिवट्ठिओवहाणो ण्हारूविरावियवियडपांसुलिकडीओ । संलिहियतणुसरीरो
 अज्झप्परओ मुणी निच्चं ॥ ४ ॥ एवं सरीरसंलेहणाविहिं बहुविहंपि फासितो । अज्झवसाणविसुद्धिं खणंपि तो मा पमाइत्था ॥ ५ ॥
 अज्झवसाणविसुद्धीविवज्जिया जे तवं विगिट्ठमवि । कुव्वंति बाललेसा न होइ सा केवला सुद्धी ॥ ६ ॥ एयं सरागसंलेहणाविहिं जइ जई
 समायरइ । अज्झप्परमं तु मई मो पावइ वेवत्तं सुद्धिं ॥ ७ ॥ निखिला फासेयन्ता सरीरसंलेहणाविही एसा । इत्तो कसायजोगा अज्झप्पविहिं

परम वुच्छं ॥ ८ ॥ कोहं खमाइ माणं मद्दवया अज्जवेण मायं च । संतोसेण व लोहं निज्जिण चत्तारिवि कसाए ॥ ९ ॥ कोहस्स व माणस्स
 व मायालोभेसु वा न एएसिं । वच्चई वसं खणंपि हु दुग्गईवड्डणकराणं ॥ १० ॥ एवं तु कसायगिं संतोसेणं तु विज्झवेयव्वो ।
 रागद्वोसपवत्तिं वज्जेमाणस्स विज्झाइ ॥ १ ॥ जावंति केइ ठाणा उदीरगा हुंति हुं (इह) कसायाणं । ते उ सया वज्जंतो विमुत्तसंगो मुणी
 विहरे ॥ २ ॥ संतोवसंतधिइमं परीसहविहिं व समहियासंतो । निस्संगयाइ सुविहिय ! संलिह मोहे कसाए य ॥ ३ ॥ इट्ठाणिट्ठेसु सया
 सदफरिससरुवगंधेहिं । सुहदुक्खनिव्विसेसो जियसंगपरीसहो विहरे ॥ ४ ॥ समिईसु पंचसमिओ जिणाहि तं पंच इंदिए सुट्ठु । तिहिं
 गारवेहिं रहिओ होइ तिगुत्तो य दंडेहिं ॥ ५ ॥ सत्तासु आसवेसु अ अट्टे रुद्धे अ तं विसुद्धप्पा । रागद्वोसपवंचे निज्जिणिउं सव्वणोज्जुत्तो ॥ ६ ॥
 को दुक्ख पाविजा ? कस्स य सुक्खेहिं विम्हओ हुज्जा ? । को वा न लभिज्ज मुक्खं ? रागद्वोसा जइ न हुज्जा ॥ ७ ॥ नवि तं कुणइ अभित्तो
 सट्ठुविय विराहिओ समत्थोवि । जं दोवि अनिग्गहिया करंति रागो य दोसो य ॥ ८ ॥ तं मुयह रागदोसे सेयं चिंतेह अप्पणो निच्चं । जं तेहिं
 इच्छह गुणं तं बुक्कह बहुतरं पच्छा ॥ ९ ॥ इलहोए आयासं अयसं च करंति गुणविणासं च । पसवंति य परलोए सारीरमणोगए दुक्खे
 ॥ २०० ॥ धिद्धी अहो अकज्जं जं जाणंतोऽवि रागदोसेहिं । फलमउलं कडुयरसं तं चेव निसेवए जीवो ॥ १ ॥ तं जइ इच्छसि गंतुं तीरं
 भवसायरस्स धोरस्स । तो तवसंजमभंडं सुविहिय ! गिणहाहि तूरंतो ॥ २ ॥ बहुभयकरदोसाणं सम्भत्तचरित्तगुणविणासाणं । नहु वसमागंतव्वं
 रागद्वोसाण पावाणं ॥ ३ ॥ जं न लहइ सम्भत्तं लद्धूणावि जं न एइ वेरगं । विसयसुहेसु य रज्जइ सो दोसो रागदोसाणं ॥ ४ ॥

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

१३

पू. सागरजी म. संशोधित

भवसयसहससदुलहे जाइजराभरणसायरुत्तारे । जिणवयणम्मि गुणागरं ! खणमवि मा काहिसि पमायं ॥ ५ ॥ दव्वेहिं पज्जवेहि य ममत्तसंगेहिं
सुद्धुवि जियप्पा । निप्पणयपेमरागो जइ सम्भं नेइ मुखत्थं ॥ ६ ॥ एवं कयसंलेहं अब्भितरबाहिरम्मि संलेहे । संसारमुखबुद्धी अनियाणो
दाणि विहराहि ॥ ७ ॥ एवं कहिय समाही तहविह संवेगकरणगंभीरो । आउरपच्चक्खाणं पुणरवि सीहावलोएणं ॥ ८ ॥ न हु सा
पुणरूत्तविही जा संवेगं करेइ भण्णंती । आउरपच्चक्खाणे तेण कहा जोइया भुज्जो ॥ ९ ॥ एस करेमि पणामं तित्थयराणं अणुत्तरगईणं ।
सव्वेसिं च जिणाणं सिद्धाणं संजयाणं च ॥ २१० ॥ जंकिंचिवि दुच्चरियं तमहं निंदामि सव्वभावेणं । सामाइयं च तिविहं तिविहेण
करेमऽणागारं ॥ १ ॥ अब्भितरं च तह बाहिरं च उवहीं सरीरं सा(रमा) हारं । मणवयणकायतिकरणसुद्धोऽहं भित्ति पकरेमि ॥ २ ॥
बंधपओसं हरिसं रइमरइं दीणयं भयं सोगं । रागदोस विसायं उस्सुगभावं च पयहामि ॥ ३ ॥ रागेण व दोसेण व अहवा अकयन्नुवा
पडिनिवेस्सेणं । जो मे किंचिवि भणिओ तमहं तिविहेण खामेमि ॥ ४ ॥ सव्वेसु य दव्वेसु य उवट्ठिओ एस निम्ममत्ताए । आलंबणं च
आया दंसणनाणे चरित्ते य ॥ ५ ॥ आया पच्चक्खाणे आया मे संजमे तवे जोगो । जिणवयणविहिविलगो अवसेसविहिं तु दंसेहि ॥ ६ ॥
मूलगुण उत्तरगुणा जे मे नाराहिया पमाएणं । ते सव्वे निंदामि पडिक्कमे आगमिस्साणं ॥ ७ ॥ एगो सयंकडाई आया मे नाणंदसणवलक्खो ।
संजोगलक्खणा खलु सेसा मे बाहिरा भावा ॥ ८ ॥ पत्ताणि दुहसयाइं संजोगगस्सा (वसा) णुएण जीवेणं । तम्हा अणंतदुक्खं चयामि
संजोगसंबंधं ॥ ९ ॥ अस्संजममण्णाणं भिच्छंतं सव्वओ ममत्तं च । जीवेसु अजीवेसु य तं निंदे तं च गरिहामि ॥ २२० ॥ परिजाणे भिच्छंतं

॥ श्री मरणसम्वत्ति-सूत्रं ॥

१४

पू. सागरजी म. संशोधित

सर्वं अस्संजमं अकिरियं च । सर्वं चेव ममत्तं जयामि सर्वं च खामेमि ॥ १ ॥ जे मे जाणंति जिणा अवराहा जेसु जेसु ठाणोसु । ते तह आलोएमि उवट्ठिओ सर्वभावेणं ॥ २ ॥ उप्पन्ना उप्पन्ना माया अणुमग्गओ निहंतव्वा । आलोयणनिंदणगरिहणाहिं न पुणोत्ति या बिइयं ॥ ३ ॥ जह बालो जंपंतो कज्जमकज्जं च उज्जुयं भणइ । तं तह आलोयव्वं माय मुतूण निस्सेसं ॥ ४ ॥ सुबहुं पि भावसल्लं आलोएऊण गुरुसगासम्भि । निस्सल्लो संथारं उवेइ आराहओ होइ ॥ ५ ॥ अप्पं पि भावसल्लं जे णालोयंति गुरुसगासम्भि । धंतं पि सुयसमिद्धा न हु ते आराहगा हुंति ॥ ६ ॥ न वि तं विसं च सत्थं च दुप्पउत्तो व कुणइ वेयालो । जंतं व दुप्पउत्तं सप्पो व पमायओ कुविओ ॥ ७ ॥ जं कुणइ भावसल्लं अणुद्धियं उत्तमट्ठकालम्भि । दुल्लहबोहीयत्तं अणंतसंसारियत्तं च ॥ ८ ॥ तो उद्धरंति गारवरहिया मूलं पुणब्भवलयाणं । मिच्छादंसणसल्लं मायासल्लं नियाणं च ॥ ९ ॥ कयपावोऽवि मणूसो आलोइय निंदितं गुरुसगासे । होइ अइरेगलहुओ ओहरियभरूव्व भारवहो ॥ २३० ॥ तस्स य पायच्छित्तं जं मग्गविऊ गुरू उवइसंति । तं तह अणुचरियव्वं अणवत्थपसंगभीएणं ॥ १ ॥ दसदोसविप्पमुक्कं तम्हा सर्वं अमग्ग (गूह) माणेणं । जं किंचि कयमकज्जं आलोए तं जहावत्तं ॥ २ ॥ सर्वं पाणारंभं पच्चक्खाभित्ति अलियवयणं च । सर्वं अदिन्नदाणं अब्बं भपरिग्गहं चेव ॥ ३ ॥ सर्वं च असणपाणं च उव्विहं जा य बाधिरा उवही । अब्भितरं च उवहिं जावज्जीवं तु वोसिरामि ॥ ४ ॥ कंतारे दुब्भिक्खे आयंके वा महया (ई) समुप्पन्ने । जं पालियं न भग्गं तं जाणसु पालणासुद्धं ॥ ५ ॥ रागेण व दोसेण व परिणामेण च न दूसियं जं तु । तं खलु पच्चक्खाणं भावविसुद्धं मुणेयव्वं ॥ ६ ॥ पीयं थणअच्छीरं सागरसलिलाउ बहुयं हुज्जा ।

॥ श्री मरणसत्ताधि सुत्रं ॥

१५

पू. सागरजी म. संशोधित

संसारे संसरतो माऊणं अन्नमन्नाणं ॥ ७ ॥ नत्थि किर सो पएसो लोए वालगगकोडिमित्तोऽवि । संसारे संसरतो जत्थ न जाओ मओ वाऽवि ॥ ८ ॥ चुलसीई किर लोए ज्जेणीणं पमुहसयसहस्साइं । इक्किक्कंमि य इत्तो अणंतखुत्तो समुप्पन्नो ॥ ९ ॥ उड्डमहे तिरियम्मि य मयाणि बालमरणाणिऽणंताणि । तो ताणि संभरंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ २४० ॥ माया मित्ति पिया मे माया भज्जत्ति पुत्त धूया अ । एयाणिऽचिंतयंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ १ ॥ मथापिड्ढबंधूहिं संसारत्थेहिं पूरिओ लोगो । बहुज्जेणिनिवासीहिं न अ ते ताणं च सरणं च ॥ २ ॥ इक्को जायइ मरइ इक्को अणुहवइ य दुक्कयविक्कागं । इक्कोऽणुसरइ जीओ जरमरणचउग्गईगुविलं ॥ ३ ॥ उब्बेयणयं जम्मणमरणं नरएसु वेयणाओ अ । एयाणि संभरंतो पंडियमरणं मरीहामि ॥ ४ ॥ इक्कं पंडियमरणं छिंदइ जाईसयाणि बहुयाणि । तं मरणं मरियव्वं जेण मओ सुम्मओ (मुक्कओ) होइ ॥ ५ ॥ कइया णु तं सुमरणं पंडियमरणं जिणेहिं पण्णत्तं । सुद्धो उब्बियसल्लो पाओवगमं मरीहामि ॥ ६ ॥ संसारचक्कवाले सव्वेऽवि य पुग्गला मए बहुसो । आहारिया य परिणाभिया य न य तेसु तित्तोऽहं ॥ ७ ॥ आहारनिमित्तेणं मच्छा वच्चंतिऽणुत्तरं नरयं । सच्चित्ताहारविहिं तेण उ मणसाऽवि निच्छामि ॥ ८ ॥ तणकट्टेणव अग्गी लवणसमुद्दोव नइसहस्सेहिं । न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं कामभोगेहिं ॥ ९ ॥ लवणयमुहसामाणो दुप्पूरो धणरओ अपरिमिज्जो ॥ न हु सक्को तिप्पेउं जीवो संसारियसुहेहिं ॥ २५० ॥ कप्पतरुसंभवेसु य देवुत्तरकुरुवंसपसूएसुं । परिभोगेण न तित्तो न य नरविज्जाहरसुरेस ॥ ११ ॥ देविंदचक्कवट्टित्ताणइं रज्जाइं उत्तमा भोगा । पत्ता अणंतखुत्तो न यऽहं तित्तिं गओ तेहिं ॥ २ ॥ पयखीरुच्छुरसेसु य साऊसु महोदहीसु बहुसोवि । उववन्नो न य तणहा

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

१६

पृ. सागरजी म. संशोधित

छिन्ना ते सीयलजलेहिं ॥ ३ ॥ तिविहेणवि सुहमउलं जम्हा कामरइविसयसुक्खाणं । बहुसोऽवि समणुभूयं न य तुह तण्हा परिच्छिण्णा ॥ ४ ॥ जा काइ पत्थणाओ कया मए रागदोसवसएणं । पडिबंधेण बहुविहा तं निंदे तं च गरिहामि ॥ ५ ॥ हंतूण मोहजालं छित्तूण य अट्ठकम्मसंकलियं । जम्भणमरणऽरहट्टं भित्तूण भवा णु मुच्चिहिसि ॥ ६ ॥ पंच य महव्वयाइं तिविहंतिविहेण आरुहेऊणं । मणवयणकायगुत्तो सज्जो मरणं पडिच्छिज्जा (लहिज्जा) ॥ ७ ॥ कोहं माणं मायं लोहं पिज्जं तहेव दोसं च । चइऊण अप्पमत्तो रक्खामि महव्वए पंच ॥ ८ ॥ कलहं अब्भक्खाणं पेसुनंपिय परस्स परिवायं । परिवज्जितो गुत्तो रक्खामि ॥ ९ ॥ किण्हा नीला काऊ लेसा झाणाणि अप्पसत्थाणि । परिवज्जितो गुत्तो ॥ २६० ॥ तेऊ पम्हं सुक्कं लेसा झाणाणि सुप्पसत्थाणि । उवसंपन्नो जूत्तो रक्खामि ॥ १ ॥ पंचिंदियसंवरणं पंचेव निरुंभिऊण कामगुणे । अच्छासायणविरओ रक्खामि ॥ २ ॥ सत्तभयविप्पुमुक्को चत्तारि निरुंभिऊण य कसाए । अट्ठमयट्ठाणजड्ढो रक्खामि ॥ ३ ॥ मणसा मणसच्चविऊ वायासच्चेण करणसच्चेण । तिविहेण अप्पमत्तो रक्खामि ॥ ४ ॥ एवं तिदंडविरओ तिकरणसुद्धो तिसल्लनिस्सल्लो । तिविहेण अप्पमत्तो रक्खामि ॥ ५ ॥ सम्भत्तं समिईओ गुत्तीओ भावणाओ नाणं च । उवसंपन्नो जुत्तो रक्खामि ॥ ६ ॥ संगं परिजाणामि सल्लंपि य उद्धरामि तिविहेण । गुत्ती ओ समिईओ मज्झं ताणं च सरणं च ॥ ७ ॥ जह खुहियचक्कवाले पोयं रयणभरियं समुद्धम्भि । निज्जामया धरिंती कयकरणा बुद्धिसंपण्णा ॥ ८ ॥ तवपोअं गुणभरियं परीसहम्भीहि धणियमाइद्धं । आराहिंति तह विऊ उवएसऽवलंबगा धीरा ॥ ९ ॥ जइ ताव ते सुपुरिसा आयारोवियभरा निरवयक्खा । गिरिकुहरकंदरगया

साहेति य अप्पणो अट्ठं ॥ २७० ॥ जइ ताव सावयाकुलगिरिकंदरविसमदुग्गमगेसु । धिइधणियबद्धकच्छा साहेति य उत्तमं अट्ठं ॥ १ ॥
किं पुण अणगारसहायगेण वेरग्गसंगहबलेण । परलोएण ण सक्का संसारमहोदहिं तरिउं ? ॥ २ ॥ जिणवयणमप्पमेयं महुरं कन्नामयं
सुणंताणं । सक्का हु साहुमज्झा साहेउं अप्पणो अट्ठं ॥ ३ ॥ धीरपुरिसपण्णत्तं सप्पुरिसनिसेवियं परमधोरं । धन्ना सिलातलगया साहेत्ती
अप्पणो अट्ठं ॥ ४ ॥ बाहेइ इंदियाइं पुव्वमकारियपइइ (ण्ण) चारिस्स । अकयपरिकम्म कीवं मरणे सुअसंपउत्तमि ॥ ५ ॥ पुव्वमकारियजोगो
समाहिकामो ऽवि मरणकालम्मि । न भवइ परीसहसहो विसयसुहपराइओ जीवो ॥ ६ ॥ पुव्विं कारियजोगो समाहिकामो य मरणकालम्मि ।
होइ उ परीसहसहो विसयसुहनिवारिओ जीवो ॥ ७ ॥ पुव्विं कारियजोगो अनियाणो ईहिऊण सुहभावो । ताहे मलियकसाओ सज्जो
मरणं पडिच्छिज्जा ॥ ८ ॥ पावाणं पावाणं कम्माणं अप्पणो सकम्माणं । सक्का पलाइउं जे तवेण सम्मं पउत्तेणं ॥ ९ ॥ इक्कं पंडियमरणं
पडिवज्जइ सुपुरिसो असंभंतो । खिप्पं सो मरणाणं काहिइ अंतं अणंताणं ॥ २८० ॥ किं तं पंडियमरणं ? काणि व आलंबणाणि
भणियामि ? एयाइं नाऊणं किं आयरिया पसंसंति ? ॥ १ ॥ अणसणपाउवगमणं आलंबण झाण भावणाओ य । एयाइं नाऊणं पंडियमरणं
पसंसंति ॥ २ ॥ इंदियसुहसाउलओ घोरपरीसहपराइयपरज्झो । अकयपरिकम्म कीवो मुज्झइ आराहणाकाले ॥ ३ ॥ लज्जाइ गारवेणं
बहुस्सुयमएण वावि दुच्चरियं । जे न कहंति गुरुणं न हु ते आराहगा हुंति ॥ ४ ॥ सुज्जइ दुक्करकारी जाणइ मग्गंति पावए कित्तिं ।
विणिगूहिंतो निंदं तम्हा आलोयणा सेया ॥ ५ ॥ अग्गिम्मि य उदयम्मि य पाणेसु य पाणचीयहरिएसुं । होइ मओ संथारो पडिवज्जइ जो

(जड़) असंभंतो ॥ ६ ॥ नवि कारणं तणमओ संथारो नवि य फासुया मूमी । अप्पा खलु संथारो होइ विसुद्धो मरंतस्स ॥ ७ ॥
जिणवयणमणुगया मे होउ मई झाणजोगमल्लीणा । जह तम्मि देसकाले अमूढसन्नो चए देहं ॥ ८ ॥ जाहे होइ पमत्तो जिणवयणेण
रहिओ अणायत्तो । ताहे इंदियचोरा करेति तवसंजमविलोमं (वं) ॥ ९ ॥ जिणवयणमणुगयमई जंवेलं होइ संवरपविट्ठो । अग्गीव
वायसहिओ समूलडालं डहइ कम्मं ॥ १० ॥ जह डहइ वायसहिओ अग्गी हरिएवि रुक्खसंधाए । तह पुरिसकारसहिओ नाणी कम्मं
खयं नेइ ॥ १ ॥ जह अग्गिंमिव पबले खडपुलियं खिप्पमेव झामेइ । तह नाणीवि सकम्मं खवेइ ऊसासमित्तेणं ॥ २ ॥ न हु मरणम्मि
उवगे सक्को बारसविहो सुयक्खंधो । सव्वो अणुचित्तेउं धंतं पि समत्थचित्तेणं ॥ ३ ॥ इक्कम्मिवि जंमि पए संवेगं कुणइ वीयरामए ।
वच्चइ नरो अविग्घं तं मरणं तेण मरितव्वं ॥ ४ ॥ इक्कंमिवि० । सो तेण मोहजालं छिंदइ अज्झप्पओगेणं ॥ ५ ॥ जेण विरागो जायइ तं तं
सव्वायरेण करणिज्जं । मुच्चइ हु ससंवेगी अणंतओ होअसंवेगी ॥ ६ ॥ (प्र० धम्मं जिणपण्णत्तं सम्मत्तभिणं सहहामि तिविहेणं ।
तसथावरभूयहियं पंथं निव्वाणमगस्स ॥ १ ॥) समणोऽहंतिअ पढमं बीयं सव्वत्थ संजओमिति । सव्वं च वोसिरामी जिणेहिं जं जं च
पडिक्कुट्ठं ॥ ७ ॥ मणसाऽविचिंतणिज्जं सव्वं भासाइऽभासणिज्जं च । काएण अ अकरणिज्जं वोसिरि तिविहेण सावज्जं ॥ ८ ॥
अस्संजमवोसिरणं उवहिविवेगो तहा उवसमो अ । पडिरूवजोगविरिओ खंतो मुत्तो विवेगो अ ॥ ९ ॥ एयं पच्चक्खाणं आउरजण
आवईसु भावेणं । अन्नतरं पडिवन्तो जंपंतो पावइ समाहिं ॥ ३०० ॥ मम मंगलमरिहंता सिद्धा साहू सुयं च धम्मो य । तेसिं सरणोवगओ

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

१९

पू. सागरजी म. संशोधित

सावज्जं वोस्सिरामित्ति ॥ १ ॥ इति सिरिमरणविभत्तिसुए संलेहणासुयं समत्तं १ ॥

अथ आराहणासुयंसिद्धे उवसंपन्नो अरिहंते केवली अ भावेण । इत्तो एगतरेणवि पएण आराहओ होइ ॥ २ ॥ समुइन्नवेयणो पुण समणो हिययम्मि किं निवेसिजा ? । आलंबणं च काइं काऊण मुणी दुहं सहइ ? ॥ ३ ॥ नरएसु अणुत्तरेसु अ अणुत्तरा वेयणाओ पत्ताओ । वडुंतेण पमाए ताओवि अणंतसो पत्ता । ४ ॥ एयं सयं कयं मे रिणंव कम्मं पुरा असायं तु । तमहं एस धुणामी मणाम्मि सत्तं निवेसिजा ॥ ५ ॥ नाणाविहदुक्खेहि य समुइन्नेहि उ सम्म सहणिज्जं । न य जीवो उ अजीवो कयपुव्वो वेयणाईहि ॥ ६ ॥ अब्भुज्जयं विहारं इत्थं जिणदेसियं विउपसत्थं । नाउं महापुरिससेविय जं अब्भुज्जयं मरणं ॥ ७ ॥ ज(अ)ह पच्छिमम्मि काले पच्छिमत्तिथयरदेसियमुयारं । पच्छानिच्छयपत्थं उवेइ अब्भुज्जयं मरणं ॥ ८ ॥ छत्तीसमट्ठि (मंडि) याहि य कडजोगी जोगसंगहबलेण । उज्जमिऊणं बारसविहेण तवनियमठाणेणं ॥ ९ ॥ संसारंगमज्जे धिइबलसन्नद्धबद्धकच्छओ । हंतूण मोहमल्लं हराहि आराहणपडागं ॥ १० ॥ पोराणयं च कम्मं खवेइ अनन्नबंधणायायं । कम्मकलंकलवल्लिं छिंदइ संथारमारूढो ॥ १ ॥ धीरपुरिसेहिं कहियं सप्पुरिसनिसेवियं परमधोरं । उत्तिण्णोमि हु रंगं हरामि आराहणपडागं ॥ २ ॥ धीर ! पडागाहरणं करेहि जह तंसि देसकालम्मि । सुत्तत्थमणुगुणिं तो धिइनिच्चलबद्धकच्छओ ॥ ३ ॥ चत्तारि कसाए तिन्नि गारवे पंच इंदियग्गामे । जिणिउं परीसहसहे हराहि आराहणपडागं ॥ ४ ॥ न य मणसा चिंतिजा जीवामि चिरं मरामि व लहुंति । जइ इच्छसि तरिउं जे संसारमहोअहिमपारं ॥ ५ ॥ जइ इच्छसि नीसरिउं सव्वेसिं चेव

पावकम्पाणं। जिणवयणनाणदंसण-चरित्तभावुज्जुओ जग्ग ॥ ६ ॥ दंसणनाणचरित्ते तवें य आराहेणां चउक्खंधा। सा चेव होइ
 तिविहा उक्कोसा मज्झिम जहण्णा ॥ ७ ॥ आराहेऊण विऊ उक्कोसाराहणं चउक्खंधं। कम्मरयान्णमक्को तेणेव भवेण सिज्झिज्जा
 ॥ ८ ॥ आराहेऊण विऊ मज्झिमआराहणं चउक्खंधं। उक्कोसेण य चउरो भवे उ गंतूण सिज्झिज्जा ॥ ९ ॥ आराहेऊण विऊ जहन्नमाराहणं
 चउक्खंधं। सत्तट्ठ भवग्गहणे परिणामेऊण सिज्झिज्जा ॥ ३२० ॥ धीरेणवि मरियव्वं काउरिसेणवि अवस्स मरियव्वं। तम्हा अवस्समरणे
 वरं खु धीरत्तणे मरिउं ॥ १ ॥ एयं पच्चक्खाणं अणुपालेऊण सुविहिओ सम्मं। वेमाणिओ व देवो हविज्ज अहवावि सिज्झिज्जा ॥ २ ॥
 एसो सवियारकओ उवक्कमो उत्तमट्ठकालम्भि। इत्तो उ पुणो वुच्छं जो उ कमो होइ अविधारे ॥ ३ ॥ साहू कयसंल्लहो
 विजियपरीसहकसायसंताणो। निज्जवए मग्गिज्जा सुयरयणस(२)हस्सनिम्माए ॥ ४ ॥ पंचसमिए तिगुत्ते अणिसिए रागदोसमयरहिए।
 कडजोगी कालण्णू नाणचरणदंसणसभिद्दे ॥ ५ ॥ मरणसमाहीकुसले इंगियपत्थियसभाववेत्तारे। ववहारविहिविहिण्णू
 अब्भुज्जयमरणसारहिणो ॥ ६ ॥ उवएसहेउकारणगुणनिस (ढा)णायकारणविहण्णू। विण्णाणनाणकरणोवयारसुयधारणसमत्थे ॥ ७ ॥
 एगंतगुणे रहिया बुद्धीइ चउव्विहाइ उववेया। छंदण्णू पव्वइया पच्चक्खाणंमि य विहण्णू ॥ ८ ॥ दुण्हं आयरियाणं दो
 वेयावच्चकरणनिज्जुत्ता। पाणगवेयावच्चे तवस्सिणो वत्ति दो पत्ता ॥ ९ ॥ उव्वत्तण परिवत्तण उच्चारुस्सास (व)करणजोगेसुं दो
 वायगत्ति णज्जा असुत्तकरणे जहन्नेणं ॥ ३३० ॥ असद्वह वेयणाए पायच्छित्ते पडिक्कमणए य । योगायकहाजोगे पच्चक्खाणे य

आयरिओ ॥ १ ॥ कप्पाकप्पविहिन्नू दुवालसंगसुयसारही(सव्वं) । छत्तीसगुणोवेया पच्छित्तविया(सा)रया धीरा ॥ २ ॥ एए ते निज्जवया
 परिकहिया अट्ठ उत्तमट्ठमि । जेसिगुणसंखाणं न समत्था पायया वुत्तुं ॥ ३ ॥ एरिसयाण सगासे सूरीणं पवयणप्पवाईणं । पडिवज्जिज्ज
 महत्थं समणो अब्भुज्जयं मरणं ॥ ४ ॥ आयरियउवज्झाए सीसे साहम्मिए कुलगणे अ । जे मे किया कसाया (जंमि कसाओ कोइवि
 प्र०) सव्वे तिविहेण खामेमि ॥ ५ ॥ सव्वस्स समणसंघस्स भगवओ अंजलिं करे सीसे । सव्वं खमावइत्ता खमामि सव्वस्स अहयंपि
 (खमिज्ज सव्वस्सवि सयंमि प्र०) ॥ ६ ॥ गरहिता अप्पाणं अपुणक्कारं पडिक्कमित्ताण । नाणाम्मि दंसणाम्मि अ चरित्तजोगाइयारे अ
 ॥ ७ ॥ तो सीलगुणसमग्गो अणुवहयक्खो बलं च थामं च । विहरिज्ज तवसमग्गो अनियाणो आगमसहाओ ॥ ८ ॥ तवसोसियंगमंगो
 संधिसिराजालपागडसरीरो । किच्छाहियपरिहत्थो परिहरइ कलेवरं जाहे ॥ ९ ॥ पच्चक्खाइ अ ताहे अन्नन्नसमाहिपत्तियंमिन्ती ।
 तिविहेणाहारविहिं दियसुग्गइकायपगईए ॥ ३४० ॥ इहलोए परलोए निरासओ जीविए अमरणे अ । सायाणुभवे भोगे जस्स अ
 अवहट्ठणाईए ॥ १ ॥ निम्ममनिरहंकारो निरासयोऽकिंचणो अपडिकम्मो । वोसट्ठविसट्ठंगो चत्तचियत्तेण देहेणं ॥ २ ॥ तिविहेणवि सहमाणो
 परीसहे दूसहे अ उवसग्गो । विहरिज्ज विसयतणहारयमलमसुभं विहुणमाणो ॥ ३ ॥ नेहक्खएव दीवो जह खयमुवणेइ दीववट्ठिमि
 (ट्ठिपि) । खीणाहारसिणेहो सरीरवट्ठिं तह खवेइ ॥ ४ ॥ एव परज्झा असई परक्कमे पुव्वभणियसूरीणं । पासम्मि उत्तमट्ठे कुज्जा तो एस
 परिकम्मं ॥ ५ ॥ आगरसमुट्ठियं तह अज्झुसिरवागतणपत्तकडए य । कट्ठसिलाफलगांमिव अणभिज्जय निप्पकप्पंमि ॥ ६ ॥ निस्संधिणा

तणंमिव सुहपडिलेहेण जइपसत्थेणं। संथारो कायव्वो उत्तरपुव्वस्सिरो वावि ॥ ७ ॥ दोसुत्थ अप्पमाणे अंधकारे समम्मि अ णिसिद्धे।
 निरूवहयम्मि गुणमणे वणम्मि गुत्ते (घणंनिगुत्ते) य संथारो ॥ ८ ॥ जुत्ते पमाणरइओ उभओकालपडिलेहणासुद्धो। विहिविहो
 संथारो आरुहियव्वो तिगुत्तेणं ॥ ९ ॥ आरुहियचरित्तभरो अन्नेसु उ परमगुरुसगासम्मि। दव्वेसु पज्जवेसु य खित्ते काले य सव्वंमि ॥
 ३५० ॥ एएसु चेव ठाणेसु चउसु सव्वो चउव्विहाहारो। तवसंजमुत्ति किच्चा वोसिरियव्वो तिगुत्तेणं ॥ १ ॥ अहवा समाहिहेउं कायव्वो
 पाणगस्स आहारो। तो पाणगंपि पच्छा वोसिरियव्वं जहाकाले ॥ २ ॥ निसिरित्ता अप्पाणं सव्वगुणसमन्नियम्मि निज्जवए। संथारगसंनिविद्धो
 अनियाणो चेव विहरिज्जा ॥ ३ ॥ इहलोए परलोए अनियाणो जीविए य मरणे य। वासीचंदणकप्पो समो य माणावमाणेसु ॥ ४ ॥ अह
 महुरं फुडवियडं तहप्पंसायकरणिज्जविसयकयं। इज्ज कहं निज्जवओ सुईसमन्नाहरणहेउं ॥ ५ ॥ इहलोए परलोए नाणचरणदंसणंमि
 अवायं। दंसेइ नियाणम्मि य मायामिच्छत्तसल्लेणं ॥ ६ ॥ बालमरणे अवायं तह य उवायं अबालमरणम्मि। उस्सारज्जुवेहाणसे य तह
 गिद्धपट्ठे य ॥ ७ ॥ जह य अणुद्धयसल्लो ससल्लमरणेण कइ मरेऊणं। दंसणनाणविहूणो मरेति असमाहिमरणेणं ॥ ८ ॥ जह सायरसे
 गिद्धा इत्थिअहंकारपावसुयमत्ता। ओसन्नबालमरणा भमंति संसारकंतारं ॥ ९ ॥ अह मिच्छत्त ससल्ला मायासल्लेण जह ससल्ला य। जह
 य नियाण ससल्ला मरंति असमाहिमरणेणं ॥ ३६० ॥ जह वेयणावसट्ठा मरंति जह केइ इंदिय वसट्ठा। जह य कसायवसट्ठा मरंति
 असमाहिमरणेणं ॥ १ ॥ जह सिद्धमग्गदुग्गइ (ह)सग्गगलमोडणाणि मरणाणि। मरिऊण केइ सिद्धिं उविति सुसमाहिमरणेणं ॥ २ ॥

एवं बहुष्यारं तु अवायं उत्तमद्वकालम् । दंसंति अवायणू सल्लुद्धरणे सुविहियाणं ॥ ३ ॥ दिंति य सि उवएसं गुरुणो नाणाविहेहिं
हेऊहिं । जेण सुगइं भयंतो संसारभयदुओ (दुहो) होई ॥ ४ ॥ न हु तेसु वेयणं खलु अहो चिरम्मिन्ति दारूणं दुक्खं । सहणिज्जं देहेणं
मणसा एवं विचिंतिजा ॥ ५ ॥ सागरतरणत्थमई इयस्स पोयस्स जए (उज्जवे) धूवे । जो रज्जु (रक्ख) मुक्खकालो न सो विलंबन्ति
कायव्वो ॥ ६ ॥ तिल्लविहूणो दीवो न चिरं दिप्पइं जगम्भि पच्चक्खं । न य जलरहिओ मच्छो जिअइ चिरं नेव पउमाई ॥ ७ ॥ अन्नं इमं
सरीरं अन्नोऽहं इय मणम्मि ठाविजा । जं सुचिरेणऽवि मोच्चं देहे को तत्थ पडिबंधो ? ॥ ८ ॥ दूरत्थं पि विणासं अवस्सभावं उवट्ठियं
जाण । जो अह वट्ठइ कालो अणागओ इत्थ आसिणहा ॥ ९ ॥ जं सुचिरेणवि होहिइ अणावसं तंमि को ममीकारो ? । देहे निस्संदेहे पिएवि
सुयणत्तणं नत्थि ॥ ३७० ॥ उवलद्धो सिद्धिपहो न य अणुचिण्णा पमायदोसेणं । हा जीव ! अप्पवेरिय ! न हु ते एयं न तिप्पिहिइ ॥ १ ॥
नत्थि य ते संघयणं घोरा य परीसहा अहे निरया । संसारो य असारो अइप्पमाओ य तं जीव ! ॥ २ ॥ कोहाइकसाया खलु बीयं
संसारभेरवदुहाणं । तेसु पमत्तेसु सया कत्तो सुक्खो य मुक्खो वा ? ॥ ३ ॥ जाओ परव्वसेणं संसारे वेयणाओ घोराओ । पत्ताओ नारगत्ते
अहुणा ताओ विचिंतिजा ॥ ४ ॥ इण्हं सयं वस्सिस उ निरुवमसुक्खावसाणमुहदूयं (कडुयं) । कल्लाणमोसहं पिव परिणामसुहं न तं
दुक्खं ॥ ५ ॥ संबंभि बंधवेसु अ न अ अणुराओ खणं पि कायव्वो । तेच्चिय हुंति अमित्ता जह जणणी बंधदत्तस्स ॥ ६ ॥ वसिऊण
वसहिमज्जे वच्चइ एगाणिओ इमो जीवो । मोत्तूण सरीरधरं जह कण्हो मरणकालम्मि ॥ ७ ॥ इण्हं व मुहुत्तेणं गोसे व सुए व अद्धरते

॥ जस्स न नज्जइ वेला कद्विसं गच्छिई जीवो? ॥ ८ ॥ एवमणुचिंतयंतो भावणुभावाणुरत्त सियलेसो । तद्विवस मरिउकामो व होई
 झाणम्मि उज्जुत्तो ॥ ९ ॥ नरगतिरिक्खगईसु अ माणुसदेवत्तणे वसंतेणं । जं सुहदुक्खं पत्तं तं अणुचिंतिज्ज संथारे ॥ ३८० ॥ नरएसु
 वेयणाओ अणोवमा सीयउणहवेरा(गा)ओ । कायनिमित्तं पत्ता अणंतखुत्तो बहुविहाओ ॥ १ ॥ देवत्ते माणुसत्ते पराहिओगत्तणं
 उवगएणं । दुक्खपरिक्केसविही अणंतखुत्तो समणुभूया ॥ २ ॥ भिन्निंदियपंचिंदियतिरिक्खकायम्मि णेगसंठाणं । जम्भणमरणऽरहट्टे
 अणंतखुत्तो गओ जीवो ॥ ३ ॥ सुविहिय! अईयकाले अणंतकाएसु तेण जीवेणं । जम्भणमरणमणंतं बहुभवगहणं समणुभूयं ॥ ४ ॥
 घोरम्मि गब्भवासे कलमलजंबालअसुइबीभच्छे । वसिओ अणंतखुत्तो जीवो कम्माणुभावेणं ॥ ५ ॥ जोणीमुह निगच्छतेणं संसारे इमे
 (रिमे) ण जीवेणं । रसियं अइबीभच्छं कडीकडाहंतरगएणं ॥ ६ ॥ जं असियं बीभच्छं असुईघोरम्मि गब्भवासम्मि । तं चिंतिऊण सयं
 मुक्खम्मि मइं निवेसिज्जा ॥ ७ ॥ वसिऊण विमाणेसु य जीवो पसरंतमणिमऊहेसु । वसिओपुणोवि सुच्चिय जोणिसहस्संधयारेसु ॥ ८ ॥
 वसिऊण देवलोए निच्चुज्जोए सयंपभे जीवो । वसइ जलवेगकलमलविउले वलयामुहे घोरे ॥ ९ ॥ वसिऊण सुरनरीसरचामीयर-
 रिद्धिमणहरधरेसु । वसिओ नरग निरंतरभयभेरवपंजरे जीवो ॥ ३९० ॥ वसिऊण विचित्तेसु अ विमाणगणभवणसोभसिहरेसु । वसइ
 तिरिएसु गिरिगुहविवरमहाकंदरदरीसु ॥ १ ॥ भुत्तूणवि भोगसूहं सुरनरखयरेसु पुण पमाएणं । पियइ नरएसु भेरवकलंततउतंबपाणाइं ॥ २ ॥
 सोऊण मुइयणारवइभवे अ जयसद्धमंगलरवोधं । सुणइ नरएसु दुहपरअक्कंदुद्धामसद्दाइं ॥ ३ ॥ निहण हण गिण्ह दय पय उब्बंध पबंध बंध

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

२५

पू. सागरजी म. संशोधित

रुद्धाहि। फाले लोले धोले थूरे खारेहि से गत्तं॥ ४॥ वेयरणिखारकलिमलसल्लंकुसलउडकरकयकुलेसु। वसिओ नरएसु जीवो
 हणहणघणघोरसदेसुं॥ ५॥ तिरिएसु व भेरवसदपक्खणपर-पक्खणच्छणसएसु। वसिओ उव्वियमाणो जीवो कुडिलम्भि संसारे॥ ६॥
 मणुयत्तणेवि बहुविहविणिवायसहस्सभेसणघणम्भि। भोगपिवासाणुगओ वसिओ भय(व) पंजरे जीवो॥ ७॥ वसियं दरीसु वसियं
 गिरीसु वसियं समुद्धमज्जेसु। रुक्खग्गेसु य वसियं संसारे संसरंतेणं॥ ८॥ पीयं थण अच्छीरं सागरसलिलाओ बहुयरं हुज्जा। संसारम्भि
 अणंते माईणं अण्णमण्णाणं॥ ९॥ नयणोदगंपि तासिं सागरसलिलाओ बहुयरं हुज्जा। गलियं रुयमाणीणं माईणं अण्णमण्णाणं॥
 ४००॥ नत्थि भयं मरणसमं जम्भणसरिसं न विज्जए दुक्खं। तम्हा जरमरणकरं छिंद ममत्तं सरीराओ॥ १॥ अन्नं इमं सरीरं अण्णो
 जीवुत्ति निच्छियमईओ। दुक्खपरीकेसकरं छिंद ममत्तं सरीराओ॥ २॥ जावइयं किंचि दुहं सारीरं माणसं च संसारे। प(ए)त्तो
 अणंतखुत्तो कायस्स ममत्तदोसेणं॥ ३॥ तम्हा सरीमाई अब्भिमंतर बाहिरं निरवसेसं। छिंद ममत्तं सुविहिय! जइ इच्छसि मुच्चिउ दुहाणं
 ॥ ४॥ सव्वे उवसग्ग परीसहे य तिविहेण निज्जिणाहि लहु। एएसु निज्जिएसुं होहिसे आराहओ मरणे॥ ५॥ मा हु य सरीरसंताविओ य
 तं झाहि अट्टरुद्धाइं। सुट्ठु विरुवियलिंगेवि अट्टरुद्धाणि रुवंति॥ ६॥ भित्तसुयबंधवाइसु इट्ठाणिट्ठेसु इंदियत्थेसु। रागो वा दोसो वा ईसि
 मणेणं न कायव्वो॥ ७॥ रोगायंकेसु पुणो विउलासु य वेयणासुइन्नासु। सम्भं अहियासंतो इणमो हियएण चिंतिज्जा॥ ८॥ बहुपलियसागराइं
 स(सो) ट्ठाणि मे (माए) नरयतिरियजाईसु। किं पुण सुहावसाणं इणमो सारं नरदुहंति?॥ ९॥ सोलस रोगायंका सहिया जह चक्किणा

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं॥

२६

पू. सागरजी म. संशोधित

चउत्थेणो वाससहस्सा सत्त उ सामण्णघरं उवगएणं ॥ ४१० ॥ तह उत्तमट्टकाले देहे निरवक्खयं उवगएणं । तिलछित्तलावगा इव
 आयंका विसहियव्वा उ ॥ १ ॥ पारिव्वायगभत्तो राया पट्टीइ सेट्ठिणो मूढो । अच्चुण्हं परमन्नं दासी य सुकोवियमणुस्सा ॥ २ ॥ सा य
 सलिलुल्ललोहियमंससवसापेसिथिग्गलं धित्तुं । उप्पइया पट्टीओ पाई जह रक्खसवहुव्व ॥ ३ ॥ तेण य निव्वेएणं निग्गंतूणं तू सुविहियसगासे ।
 आरूहियचरित्तभरो सीहोरसियं समारूढो ॥ ४ ॥ तम्मि य महिहरसिहरे सिलायले निम्मले महाभागो । वोसिरइ थिरपइन्नो सव्वाहारं मह
 तणु य ॥ ५ ॥ तिविहोवसग्ग सहिउं पडिमं सो अण्णमासियं धीरो । ठाइ य पुव्वाभिमुहो उत्तमधिइसत्तसंजुत्तो ॥ ६ ॥ सा य
 पगलंतलोहियमेयवसा मंसला परी (लंचरा) पट्टी । खज्जइ खगेहि दूसहनिसट्टचंचुप्पहारेहिं ॥ ७ ॥ मसएहिं मच्छियाहि य कीडीहिवि
 मंससंपलग्गाहिं । खज्जंतोवि न कंपइ कम्मविभागं गणेमाणो ॥ ८ ॥ रत्तिं च पयइविहसियसियालियाहिं निरणुकंपाहिं । उवसग्गिज्जइ
 धीरो नाणाविहरुवधारीहिं ॥ ९ ॥ चिंतेइ य खरकरवयअसिपंजरखग्गमुग्गरवहाओ । इणामो न हु कट्ठयरं दुक्खं निरयग्गिदुक्खाओ ॥
 ४२० ॥ एवं च गओ पक्खो बीओपक्खो य दाहिणदिसाए । अवरेणवि पक्खोवि य समइक्कंतो महेसिस्स ॥ १ ॥ तह उत्तरेण पक्खं भगवं
 अविकंपमाणसो सहइ । पडिओ य दुमासंते नमोत्ति वोत्तुं जिणिंदाणं ॥ २ ॥ कंचणपुरम्मि सिट्ठी जिणधम्मो नाम सावओ आसी । तस्स
 इमं चरियपयं तउ एयं कित्तिममुणिस्स ॥ ३ ॥ जह तेण वितथमुणिणा उवसग्गा परमदूसहा सहिया । तह उवसग्गा सुविहिय ! सहियव्वा
 उत्तमट्टमि ॥ ४ ॥ निप्फेडियाणि दुण्णिावि सीसावेढेण जस्स अच्छीणि । न य संजमाउ चलिओ मेअज्जो मंदरगिरिव्व ॥ ५ ॥ जो कुंचगावराहे

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

२७

पू. सागरजी म. संशोधित

पाणिदयां कुं चगंपि नाइक्खे। जीवियमणपेहंतं मेयज्जरिसिं नमंसांमि॥ ६॥ जो तिहि पएहिं धम्मं समइगओ संजमे समारूढो।
 उवसमविवेगसंवर चिलाइपुत्तं नमंसांमि॥ ७॥ सोएहिं अइगयाओ लोहियगंधेण जस्स कीडीओ। खायंति उत्तमंगं तं दुक्करकारयं वंदे॥
 ८॥ देहो पिपीलियाहिं चिलाइपुत्तस्स चालणिच्च कओ। तणुओवि मणपओसो न य जाओ तस्स ताणुवरि॥ ९॥ धीरो चिलाइपुत्तो
 मूडंगलियाहिं चालणिच्च कओ। न य धम्माओ चलिओ तं दुक्करकारयं वंदे॥ ४३०॥ गयसुकुमालमहेसी जह दड्डो पिडवणंसि ससुरेणं।
 न य०॥ १॥ जह तेण सो हुयासो सम्भं अइरेगदूसहो सहिओ। तह सहियच्चो सुविहिय! उवसगो देहदुक्खं च॥ २॥ कमलामेलाहरणे
 सागरचंदो सुईहिं नभसेणं। आगंतूण सुरत्ता संपइ संपाइणो वारे॥ ३॥ जा तस्स खमा तइया जो भावो जा य दुक्करा पडिमा। तं
 अणगार! गुणागर तुमंपि हियएण चिंतेहि॥ ४॥ सोऊण निसासमए नलिणिविमाणस्स वण्णणं धीरो। संभरियदेवलोओ उज्जेणि
 अवंतिसुकुमालो॥ ५॥ धितूण समणदिक्खं नियमुज्झियसच्चदिव्वआहारो। बाहिं वंसुकुडंगे पायवगमणं निवण्णो ३॥ ६॥ वोसट्टनिसट्ठंगो
 तहिं सो भुल्लुंकियाइ खइओ ३। मंदरगिरीनिक्कंपं तं दुक्करकारयं वंदे॥ ७॥ मरणांमि जस्स मुक्कं सुकुसुमगंधोदयं च देवेहिं। अज्जवि
 गंधवई सा तं च कुडंगी सरट्ठाणं॥ ८॥ जह तेण तत्थ मुणिणा सम्भं सुमणेण इंगिणी तिण्णा। तह तूरह उत्तमट्ठं तं च मणे सन्निवेसेह॥ ९॥
 जो निच्छएण गिणहइ देहच्चाएवि न अट्ठियं (द्धिइं) कुणइ। सो साहेइ सकज्जं जह चंदवडिंसओ राया॥ ४४०॥ दीवाभिग्गहधारी
 दूसहणविणयनिच्चलनगिंदो। जह सो तिण्णपइण्णो तह तूरह तुमं पइन्नंमि॥ १॥ जह दमदंतमहेसी पंडयकोरव मुणी थुयगरहिओ।

आसि समो दुण्हंपि हुं एव समा होइ सव्वत्थ ॥ २ ॥ जह खंदगसीसेहिं सुक्कमहाझाणसंसियमणेहिं । न कओ मणप्पओसो पीलिज्जंतेसु
जंतंमि ॥ ३ ॥ तह धन्नसालिभद्द अणगारा दोवि तधमहिट्ठीया । वेभारगिरिसमीवे नालंदाए समीवंमि ॥ ४ ॥ जुअलसिलासंथारे पायवगमणं
उवागया जुगवं । मासं अणूणगं ते वोसट्ठनिसट्ठसव्वंगा ॥ ५ ॥ सीयायवझडियंगा लग्गुद्धियमंसणहारुणि विणट्ठा । दोबि अणुत्तरवासी
महेसिणो रिद्धिसंपण्णा ॥ ६ ॥ अच्छेरयं च लोए ताण तहिं देवयाणुभावेणं । अज्जवि अट्ठिनिवेसं पंकिव्व सनामगा हत्थी ॥ ७ ॥ जह ते
समंसचम्मे दुबलविलगोवि णो सयं चलिया । तह अहियासेयव्वं गमणे थेवंपिमं दुक्खं ॥ ८ ॥ अयलग्गाम कुडुंबिय सुरइपसयदेवसुमणय-
सुभद्दा । सव्वे उ गया खमगं गिरिगुहनिलयं नियच्छीय ॥ ९ ॥ ते तं तवोक्किलंतं वीसामेऊण विणायपुव्वागं । उवलद्धपुण्णपावा
फासुयसुम(मुस)हं करेसीह ॥ ४५० ॥ सुगहियसावयधम्मा जिणमहिमाणेसु जणियसोहग्गा । जसहरमुणिणो पासे निक्खंता तिक्खसंवंगा
॥ १ ॥ सुगिहियजिणवयणामयपरिपुट्ठा । सीलसुरहिगंधट्ठा । विहरिय गुरुस्सगासे जिणक्खासुपुज्जतित्थंसि ॥ २ ॥ कणगावलिमुत्तावलि-
रयणा वलिसीहकीलियकलंता । काही य ससंवंगा आयंबिलवड्डमाणं च ॥ ३ ॥ ओसरिया य मणोहरसिहरंतरसंचरंतपुक्खरयं ।
आइकरचलणपंकयसिरसेवियमालहिमवंतं ॥ ४ ॥ रमणिज्जहरतरुवरपरहुअसिहिभमरमहुयरिविलोले । अमरगिरिविसयमणहरजिणवयण-
सुकाणणुद्देसे ॥ ५ ॥ तंमि सिलायल पुहवी पंचवि देहट्ठिईसु मुणियत्था । कालगया उववण्णा पंचवि अपराजियविमाणे ॥ ६ ॥ ताओ
चइऊण इहं भारहवासे असेसरिउदमणा । पंडुनराहिवतणया जाया जयलच्छिभत्तारा ॥ ७ ॥ ते कण्हमरणदूसहदुक्खसमुप्पन्नतिक्खसंवंगा ।

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

२९

पू. सागरजी म. संशोधित

सुद्धियथेरसगासे निक्खंता खायकित्तीया ॥ ८ ॥ जिद्धो चउदसपुब्बी चउरो इक्कारसंगवी आसी। विहरिय गुरुस्सगासे
जसपडहभरंतजियलोया ॥ ९ ॥ ते विहरिऊण विहिणा नवरि सुरद्वं कमेण संपत्ता। सोउं जिणनिब्बाणं भत्तपरिन्नं करेसीय ॥ ४६० ॥
घोराभिग्गहधारी भीमो कुंतग्गगहियभिक्खाओ। सत्तुंजयसेलसिहरे पाओवगओ गयभवोघो ॥ १ ॥ पुव्वविराहियवंतरउवसगंगसहस्स-
मारुयनगिंदो। अविकंपो आसि मुणी भाईणं इक्कपासम्मि ॥ २ ॥ दो मासे संपुण्णे सम्मं धिइधणियबद्धकच्छाओ। ताव उवसगिओ सो
जाव उ परिनिब्बुओ भगवं ॥ ३ ॥ सेसावि पडुपुत्ता पाओवगया उ निब्बुया सव्वे। एवं धिइसंपन्ना अण्णेवि दुहाओ मुच्चंति ॥ ४ ॥
दंडोविय अणगारो आयावणभूमिसंठिओ वीरो। सहिऊण बाणघायं सम्मं परिनिब्बुओ भगवं ॥ ५ ॥ सेलम्मि चित्तकूडे सुकोसलो
सुद्धिओ उ पडिमाए। नियजणणीए खइओ वग्धीभावं उवगयाए ॥ ६ ॥ पडिमाय गओ अ मुणी लंबं सुठिओ बहूसु ठाणेसुं। तहवि य
अकलुसभावो सा हु खमा सव्वासाहूणं ॥ ७ ॥ पंचसयापरिवुडया वइररिसी पव्वए रहावत्ते। मुत्तूण खुडुगं किर अन्नं गिरिमस्सिओ
सुजसो ॥ ८ ॥ तत्थ य सो उवलतलेएगागी धीरनिच्छयमईओ। वोसिरिऊण सरीरं उण्हम्मि ठिओ वियप्पा (विगयपा) णो ॥ ९ ॥ ता सो
अइसुकुमालो दिणयरकिरणगितावियसरीरो। हविपिंडुव विलीणो उववण्णो देवलोयम्मि ॥ ४७० ॥ तस्स य सरीरपूयं कासीय रहेहि
लोगपाला उ। तेण रहावत्तगिरी अज्जवि सो विस्सुओ लोए ॥ १ ॥ भगवंपि वइरसामी बिइयगिरीदेवयाइ कयपूओ। संपूइओऽत्थ मरणे
कुंजरभरिएण सक्केणं ॥ २ ॥ पूइयसुविहियदेहो पयाहिणं कुंजरेण तं सेलं। कासीय सुरवरिंदो तम्हा सो कुंजरावत्तो ॥ ३ ॥ तत्तो य

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

३०

पू. सागरजी म. संशोधित

जोगसंगहउवहाणकवाणयम्मि कोसंबी। रोहगसंवत्तिरेणो रुज्जेइ मणिप्यभो भासो (जम्भासं) ॥ ४॥ धम्मगसुसीसजुयत्तं धम्मजसे
 तत्थ रण्णदेसम्मि। भत्तं पच्चक्खाइय सेलम्मि उ वच्छगातीरे ॥ ५॥ निम्ममनिरहंकारो एगागी सेलकंदरसिलाए। कासी य उत्तमद्वं सो
 भावो सव्वासाहूणं ॥ ६॥ उण्हम्मि सिलावट्टे जह तं अरहण्णएण सुकुमालं। विग्धारियं सरीरं अणुचिंतिज्जा तमुच्छाहं ॥ ७॥ गुब्बर
 पाओवगओ सुबुद्धिणा णिग्घणेण चाणक्को। दट्ठो न य संचलिओ सा हु धिई चिंतिणिज्जा उ ॥ ८॥ जह सोऽवि सप्पएसी
 वोसट्ठनिसिद्धचत्तदेहो उ। वंसीपत्तेहिं विनिग्गएहिं आगासमुक्खित्तो ॥ ९॥ जह सा बत्तीसघडा वोसट्ठनिसिद्धचत्तदेहागा। धीरावाएण उ
 दीवएणवि गलिम्मि ओलइया ॥ ४८०॥ जंतेण करकएण व सत्थेहिं व सावएहिं विविहेहिं। देहे विद्धस्संते ईसिंपि अकप्पणारू (झ) मणा
 ॥ १॥ पडिणीययाइ केसिं चम्भंसे खीलएहिं निहणित्ता। महुघयमक्खियदेहे पिवीलियाणं तु दिज्जाहि ॥ २॥ जेण विरागो जायइ तं तं
 सव्वायरेण करणिजं। सुव्वइ हु ससंवेगो इत्थ इलापुत्तदिट्ठंतो ॥ ३॥ समुइण्णेसु य सुविहिय! धोरेसु परीसहेसु सहणेणं। सो अत्थो
 सरणिज्जो जोऽधीओ उत्तरज्झयणे ॥ ४॥ उज्जेणि हत्थिमित्तो सत्थसमग्गो वणम्मि कट्ठेणं। पायहरो संवरण चिल्लग भिक्खा वण सुरेसुं
 ॥ ५॥ तत्थेव य धणमित्तो चेल्लगमरणं नईइ तण्हाए। निच्छिण्णेसुऽणज्जंत बिंटियविस्सारणं कासी ॥ ६॥ मुणिचंदेण विदिण्णस्स
 रायगिहि परीसहो महाधोरो। जत्तो हरिवंसविहूसणस्स वुच्छं जिणिंदस्स ॥ ७॥ रायगिहनिग्गया खलु पडिमापडिवन्गगा मुणी चउरो।
 सीयविहूय कमेणं पहरे पहरे गया सिद्धिं ॥ ८॥ उसिणे तगरऽरहन्नग चंपा मसएसु सुमणभदरिसी। खमसमण अज्जरक्खिय अचेलयत्ते

अ उज्जेणी ॥ ९ ॥ अरईय जाइसूकरो (मूओ) भव्वो अ दुलहबोहीओ। कोसंबीए कहिओ इत्थीए थूलभदरिसी ॥ ४९० ॥ कुल्लइरम्मि
 अ दत्तो चरियाइ परीसहे समक्खाओ। सिद्धिसुयतिगिच्छणणं अंगुलदीवो य वासम्मि ॥ १ ॥ गयपुर कुरूदत्तसुओ निसीहिया अडविदेस
 पडिमाए। गाविकुविण दड्डो गयसुकुमालो जहा भगवं ॥ २ ॥ तो (दो) अणगारा धिजाइयाइ कोसंवि सोमदत्ताई। पाओवगया
 णदिणेसिजाए सागरे छूढा ॥ ३ ॥ महराइ महरखमओ अक्कोसपरीसहे उ सविसेसो। बीओ रायगिहम्मि उ अज्जुणमालारदिट्ठंतो ॥ ४ ॥
 कुंभारकडे नगरे खंदगसीसाण जंतपीलणया। एवंविहे कहिजइ जह सहियं तस्स सीसेहिं ॥ ५ ॥ तह झाणनाणवु(जु) तं गीए संठि(पट्ठि)
 यस्स समुयाणं। तत्तो अलाभगंमि उ जह कोहं निज्जिणे कण्हो ॥ ६ ॥ किसिपारासरढंढो बीयं तु अलाभगे उदाहरणं। कण्हबलभदमन्नं
 चइऊण खमन्निओ सिद्धो ॥ ७ ॥ महरा जियसत्तुसुओ अणगारो कालवेसिओ रोगे। मोग्गल्लसेलसिहरे खइओ किल सुरसियालेणं
 ॥ ८ ॥ सावत्थी जियसत्तूतणओ निक्खमण पडिम तणफासे। वीरिये (वेरज्ज) पविय विक्किंचण कुसलेसण कड्डणा सहणं ॥ ९ ॥ चंपा
 सुणंदगं चिय साहुदुगुंछाइ जल्लख उरंगे। कोसंबि जम्म निक्खमण वेयणं साहुपडिमाए ॥ ५०० ॥ महराइ इंददत्तोऽसक्कारा पायछेयणे
 सड्डो। पन्नाइ अज्जकालग सागरखमणो य दिट्ठंतो ॥ १ ॥ नाणे असगडताओ खंभगनिधी अणहियासणे भदो। दंसणपरीसहम्मि उ
 आसाढभूई उ आयरिया ॥ २ ॥ चरियाए मरणम्मि उ समुइण्णपरीसहो मुणी एवं। भाविज्ज निउणजिणमयउवएससुईइ अप्पाणं ॥ ३ ॥
 उम्भग्गसंपयायं मणहत्थिं विसयसमरियमणंतं। नाणंकुसेण धीरो धरेइ दित्तंपिव गइदं ॥ ४ ॥ एए उ महासूरा महिड्डिए को व भाणिउं

सत्तो?। किं वातियमुवमाए जिणगण घरथेरचरिएसुं ॥ ५ ॥ किं चित्तं जइ नाणी सम्मदिट्ठी करंति उच्छाहं। तिरिएहिवि दुरणुचरो
 केहिवि अणुपालिओ धम्मो ॥ ६ ॥ अरूणसिंह दट्ठुणं मच्छो सण्णी महासमुद्धम्मि। हा ण गंहिउत्ति काले झस(ड)त्ति संवेगमावण्णो ॥ ७ ॥
 अप्पाणं निदंतो उत्तरिऊणं महन्नवजलाओ ॥ सावज्जजोगविरओ भत्तपरिणं करेसीय ॥ ८ ॥ खगतुंडभिन्नदेहो दूसहसूरगितावियसरीरो।
 कालं काऊण सुरो उववन्नो एव सहणिज्जं ॥ ९ ॥ सो वानरजूहवई कंतारे सुविहियाणुकंपाए। भासुरवरबुंदिधरो देवो वेमाणिओ
 जाओ ॥ ५१० ॥ तं सीहसेणगयवरचरियं सोऊण दुक्करं रण्णे। को हु णु तवे पमायं करेज्ज जाओ मणुस्सेसुं? ॥ १ ॥ भुयगपुरोहियडक्को
 राया मरिऊण सल्लइवणम्मि। सुपसत्थगंधहत्थी बहुभयगयभेलणो जाओ ॥ २ ॥ सो सीहचंदमुणिवरपडिमापडिबोहिओ सुसंवेगो।
 पाणवहालियचोरियअब्बंभपरिग्गहनियत्तो ॥ ३ ॥ रागहोसनियत्तो छट्ठक्खमणस्स पारणे ताहे। आससिऊणं पंडं आयवत्ततं जलं पासी ॥
 ४ ॥ खमगत्तणनिम्मंसो धमणिसिरोजालसंतयसरीरो। विहरिय अप्पप्पाणो मुणिउवएसं विचित्तंतो ॥ ५ ॥ सो अन्नया णिदाहे पंकोसन्नो
 वणं निरुत्थारो। चिखेरिएण दट्ठो कुक्कुडसप्पेणं धोरेणं ॥ ६ ॥ जिणवयणमणुगुणिंतो ताहे सव्वं चउव्विहाहारं। वोसिरिऊण गइंदो
 भावेण जिणे नमंसीय ॥ ७ ॥ तत्थ य वणयरसुरवरविम्हियकीरंतपूयसक्कारो। मज्झत्थो आसी किर कलहेसु य जज्जरिज्जंतो ॥ ८ ॥ सम्मं
 सहिऊण तओ कालगओ सत्तमंमि कप्पम्मि। सिरितिलयम्मि विमाणे उक्कोसठिई सुरो जाओ ॥ ९ ॥ सुयदिट्ठिवायकहियं एयं अक्खाणयं
 निसामित्ता। पंडियमरणम्मि मइं दढं निवसिज्ज भावेणं ॥ ५२ ॥ जिणवयणमणुस्सट्ठा दोवि भुयंगा महाविसा धोरा। कासीय कोसिया

सयतणूसु भत्तं मुङ्गाणं ॥ १ ॥ एगो विमाणवासी जाओ वरवजापंजरसरीरो। बीओ उ नंदणकुल्ले बलुत्ति जक्खो महड्डिओ ॥ २ ॥
 हिमचूलसुरुप्पती भद्दगमहिंसी य थूलभद्दो य। वेरोवसमे कहणो सुरभावे दंसणे खमणो ॥ ३ ॥ बावीसमाणुपुब्बिं तिरिक्खमणुयावि
 भेसणट्ठाए। विसायणुकंपरक्खण करेज्ज देवा उ उवसगं ॥ ४ ॥ संघयणधिईजुत्तो नवदसपुब्बी सुएण अंगा वा। इंगिणि पाओवगमं
 पडिवज्जइ एरिसो साहू ॥ ५ ॥ निच्चल निप्पडिकम्भो निक्खिक्खवए जं जहिं जहा अंगं। एय पाओवगमं सनिहारिं वा अनीहारिं ॥ ६ ॥
 पाओवगमं भणियं समविसमे पायवुब्ब जह पडिओ। नवरं परप्पओगा कंपिज्ज जहा फलतरुब्ब ॥ ७ ॥ तसपाणबीयरहिए
 विच्छिण्णवियारथंडिलविसुद्धे। एगंते निद्दोसे उविंति अब्भुज्जयं मरणं ॥ ८ ॥ पुब्बभवियवेरेणं देवो साहरइ कोऽवि पायाले। मा सो
 चरिमसरीरो न वेअणं किंचि पाविज्जा ॥ ९ ॥ उप्पन्ने उवसगगे दिव्वे माणुस्सए तिरिक्खे अ। सव्वे पराजिणित्ता पाओवगया
 पविहरंति ॥ ५३० ॥ जह नाम असी कोसा अन्नो कोसो असीइ खलु अन्नो। इय मे अन्नो जीवो अन्नो देहुत्ति मन्निज्जा ॥ १ ॥
 पुब्बावरदाहिणउत्तरेण वाएहिं आवडंतेहि। जह नवि कंपइ मेरू तह झाणाओ नवि चलंति ॥ २ ॥ पढमम्मि य संघयणे वट्ठंते सेलकुड्डुसामाणे।
 तेसिंपिय वुच्छेओ चउदसपुब्बीण वुच्छेए ॥ ३ ॥ पुढविदगअगणिमारूयतरुमाइ तसेसु कोई साहरइ। वोसट्ठचत्तदेहो अहाउअं तं
 परि(डि) विक्खज्जा ॥ ४ ॥ देवो नेहेण णए देवागमणं च इंदगमणं वा। जहियं इट्ठी कंता सव्वसुहा हुंति सुहभावा ॥ ५ ॥ उवसगगे
 तिविहेविय अणुकूले चेव तह य पडिकूले। सम्भं अहियासंतो कम्मक्खयकारओ होइ ॥ ६ ॥ एवं पाओवगमं इंगिणि पडिकम्म वणिणयं

सुत्ते। तित्थयरगणहरेहि य साहूहि य सेवियमुयारं ॥ ७ ॥ सव्वे सव्वद्धाए सव्वन्नू सव्वकम्मभूमीसु। सव्वगुरू सव्वहिया सव्वे मेरूसु
अहिसित्ता ॥ ८ ॥ सव्वाहिवि लब्धीहिं सव्वेऽपि परीसहे पराइत्ता। सव्वेऽविय तित्थयरा पाओवगया उ सिद्धिगया ॥ ९ ॥ अवसेसा
अणगारा तीयपडुप्पन्नऽणागया सव्वे। केई पाओवगया पच्चक्खाणिंगिणिं केई ॥ ५४० ॥ सव्वावि अ अज्जाओ सव्वेऽवि य
पढमसंघयणवज्जा। सव्वे य देसविरया पच्चक्खाणेण य मरंति ॥ १ ॥ सव्वसुहप्पभवाओ जीवियसाराओ सव्वजणिगाओ। आहाराओ
रयणं न विज्जाए उत्तमं लोए ॥ २ ॥ विग्गहगए य सिद्धे मुतुं लोगम्मि जे मिया जीवा। सव्वे सव्वावत्थं आहारे हुंति आउत्ता ॥ ३ ॥ तं
तारिसगं रयणं सारं जं सव्वलोयरयणाणं। सव्वं परिच्चइत्ता पाओवगया परि(वि)हरंति ॥ ४ ॥ एवं पाओवगमं निप्पडिकम्मं जिणेहिं
पन्नतं। तं सोऊणं खमओ ववसायपरक्कमं कुणइ ॥ ५ ॥ धीरपुरिसपण्णत्ते सप्पुरिसनिसेविए परमरम्भे। धण्णा सिलायलगया निरावयक्खा
णिवज्जंति ॥ ६ ॥ सुव्वंति य अणगारा घोरासु भयाणियासु अडवीसुं। गिरिकुहरकंदरासु य विजणोसु य रुक्खहेट्ठेसुं ॥ ७ ॥
धीधणियबद्धकच्छा भीया जरमरणजम्मणसयाणं। सेलसिलासयणत्था साहंति उ उत्तमट्ठाइं ॥ ८ ॥ दीवोदहिरण्णोसु य खयरवहियासु
पुणारविय तासु। कमलसिरीमहिलादिसु भत्तपरिन्ना कया थीसु ॥ ९ ॥ जइ ताव सावयाकुलगिरिकंदरविसमकडगदुग्गासुं। साहंति
उत्तमट्ठं धिइधणियसहायगा धीरा ॥ ५५० ॥ किं पुण अणगारसहायगेण अण्णुन्नसंगहबलेणं। परलोए य न सक्का साहेउं अप्पणो अट्ठं?
॥ १ ॥ समुइन्नेसु य सुविहिय ! उवसग्गमहब्भएसु विविहेसु। हियएण चिंतणिज्जं रयणनिही एस उवसग्गो ॥ २ ॥ किं जायं जइ मरणं

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

३५

पू. सागरजी म. संशोधित

अहं च एगाणिओ इहं पाणी। वसिओऽहं तिरियत्ते बहुसो एगागिओ रण्णे॥ ३ ॥ वसिऊणऽवि जणमज्झे वच्चइ एगागिओ इमो जीवो।
 मुत्तूण सरीरघरं मच्चुमुहा कड्ढिओ संतो॥ ४ ॥ जह बीहंति य जीवा विविहाण विहासियाण एगागी। तह संसारगएहिं जीवेहिवि हेसिया
 अन्ने ॥ ५ ॥ सावयभयाभिभूओ बहूसु अडवीसु निरभिरामासु। सुरहिहरिणमहिससूयरकरवोडियरुक्खछायासु ॥ ६ ॥
 गयगवयखगगंडयवघतरच्छच्छभल्लचरियासु। भल्लुंकिकंकदीवियसंचरसब्भावकिण्णासु॥ ७ ॥ मत्तगइंदनिवाडियभिल्लपुलिंदा-
 विकुंडियवणासु। वसिओऽहं तिरियत्ते भीसणसंसारचारम्मि ॥ ८ ॥ कत्थ य मुद्धभिगत्ते बहुसो अडवीसु पयइविसमासु। वगधमुहावडिएणं
 रसियं अइभीयहियएणं॥ ९ ॥ कत्थइ अइदुप्पिक्खो भीसणविगरालघोरवयणोऽहं। आसि महंविय वगधोरुरुमहिसवराहविहवओ॥ ५६० ॥
 कत्थइ दुव्विहिएहिं रक्खसवेयालभूयरुवेहिं। छलिओ वहिओ य अहं मणुस्सजम्मम्मि निस्सारो॥ १ ॥ पयइकुडिलम्मि कत्थइ संसारे
 पाविऊण भूयत्तं। बहुसो उव्वियमाणो मएवि बीहाविया सत्ता॥ २ ॥ विरसं आरसमाणो कत्थइ रण्णेसु घाइओ अहयं। सावयगहणम्मि
 वणे भयभीरू खुभियचित्तोऽहं ॥ ३ ॥ पत्तं विचित्तविरसं दुक्खं संसारसागरगएणं। रसियं च असरणेणं कयंतदंतंतरगएणं॥ ४ ॥ तइया
 कीस न हायइ जीवो जइया सुसाणपरिविद्धं। भल्लुंकिकंकवायससएसु ढोकिज्जए देहं॥ ५ ॥ ता तं निज्जिणिऊणं देहं मुत्तूण वच्चए
 जीवो। सो जीवो अविणासी भणिओ तेलुक्कदंसीहिं ॥ ६ ॥ तं जइ ताव न मुच्चइ जीवो मरणस्स उव्वियंतोऽवि। तम्हा मज्झ न जुज्जइ
 दाऊण भयस्स अप्पाणं ॥ ७ ॥ एवमणुचिंतयंता सुविहिय! जरमरणभावियमईया। पावंति कयपयत्ता मरणसमाहिं महाभागा॥ ८ ॥ एवं

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

३६

पू. सागरजी म. संशोधित

भावियचित्तो संथारवमि सुविहिय! सयावि। भावेहि भावणाओ बारस जिणवयणदिट्ठाओ ॥ १ ॥ इह इत्तो चउरंगे चउत्थमगं (मंगं)
 सुसाहुधम्ममि। वन्नेइ भावणाओ बारसिमो बारसंगविऊ ॥ ५७० ॥ समणेण सावएण य जाओ निच्चंपि भावणिज्जाओ। दढसंवेगकरीओ
 विसेसओ उत्तमट्ठमि ॥ १ ॥ पढमं अणिच्चभावं असरणं एगयं च अन्नंतं। संसारमसुभयाविय विविहं लोगस्सहावं च ॥ २ ॥ कम्मस्स
 आसवं संवरं च निज्जरणमुत्तमे य गुणे। जिणसासणमि बोहिं च दुल्लहं चिंतए मइमं ॥ ३ ॥ सव्वट्ठाणाइं असासयाइं इह चेव देवलोगे य।
 सुरअसुरनराईणं रिद्धिविसेसा सुहाइं वा ॥ ४ ॥ मायापिईहिं सहवट्ठिणहिं मित्तेहिं पुत्तदारेहिं। एगयओ सहवासो पीई पणओऽविय
 अणिच्चो ॥ ५ ॥ भवणेहिं व वणेहि य सयणासणजाणवाहणाईहिं। संजोगोऽवि अणिच्चो तह परलोगेहिं सह तेहिं ॥ ६ ॥
 बलवीरियरूवजोव्वणसामगीसुभगया वपूसोभा। देहस्स य आरूगं असासयं जीवियं चेव ॥ ७ ॥ जम्मजरामरणभएअ(हऽ)भिहुए
 विविहवाहिसंतत्ते। लोगमि नत्थि सरणं जिणिंदवरसासणं मुत्तुं ॥ ८ ॥ आसेहि य हत्थीहि य पव्वयमित्तेहिं निच्चमित्तेहिं। सावरणपहरणेहि
 य बलवयमत्तेहिं जोहेहिं ॥ ९ ॥ महया भडचडगरपहकरेण अवि चक्कवट्ठिणा मच्चू। न य जियपुव्वो केणई नीइबलेणावि लोगंमि
 ॥ ५८० ॥ विविहेहि मंगलेहि य विज्जामंतोसहीपओगेहिं। नवि सक्कार तारे (एं)उं मरणा णवि रूणणसोएहिं ॥ १ ॥ पुत्ता मित्ता य पिंया
 सयणो बंधवजणो य अत्था य। न समत्था ताएउं मरणा सिंदावि देवगणा ॥ २ ॥ सयणास्स य मज्झगओ रोगाभिहओ किलिस्सइ इहेगो
 । सयणोऽविय से रोगं न विरिचइ नेव नासेइ ॥ ३ ॥ मज्झमि बंध वाणं इक्को, मरइ कलुण रूयंताणं। न य णं अन्नेति तओ बंधुजणो

नेव दाराइं ॥ ४ ॥ इक्को करेइ कम्मं फलमवि तस्सेक्कओ समणुहवइ । इक्को जायइ मरइ य परलोयं इक्कओ जाई ॥ ५ ॥ पत्तेयं पत्तेयं नियगं
 कम्मफलमणुहवंताणं । को कस्स जए सयणो ? को कस्स व परजणो भणिओ ? ॥ ६ ॥ को केण समं जायइ ? को केण समं च परभवं
 जाई ? । को वा करेइ किंची ? कस्स व को कं नियत्तेई ? ॥ ७ ॥ अणुसोअइ अण्णजणं अन्नभवंतरगयं तु बालजणो । नविं सोयइ अप्पाणं
 किलिस्समाणं भवसमुदे ॥ ८ ॥ अन्नं इमं सरीरं अन्नोऽहं बंधवावि मे अन्ने । एवं नाऊण खमं कुसलस्स न तं खमं काउं ? ॥ ९ ॥ हा ! जह
 मोहियमइणा सगइमगं अजाणमाणेणं । भीमे भवकंतारे सुंचिरं भमियं भयकरम्मि ॥ ५९० ॥ जोणिसयसहस्सेसु य असइं जायं मयं
 वऽणेगासु । संजोगविप्पओगा पत्ता दुक्खाणि य बहूणि ॥ १ । सग्वेसु य नरग्वेसु य माणुस्से तह तिरिक्खजोणीसु । जायं मयं च बहुसो
 संसारो संसरंतेणं ॥ २ ॥ निब्भत्थणावमाणणवहबंधणरुंधणा धणविणासो । णेगा य रोगसोगा पत्ता जाईसहस्सेसु ॥ ३ ॥ सो नत्थि
 इहोगासो लोए वालगकोडिमित्तोऽवि । जम्भणमरणाबाहा अणेगसो जत्थ न य पत्ता ॥ ४ ॥ सव्वाणि सव्वलोए रूवी दव्वाणि पत्तपुव्वाणि ।
 देहोवक्खरपरिभोगयाइ दुक्खेसु य बहुसु ॥ ५ ॥ संबंधिबंधवते सव्वे जीवा अणेगसो मज्झं । विविहवहवेरजणया दासा साभी य मे
 आसी ॥ ६ ॥ लोगसहावो धी धी जत्थ व माया मया हवइ धूया । पुत्तोऽविय होइ पिया पियावि पुत्ततणमुवेइ ॥ ७ ॥ जत्थ पियपुत्तगस्सवि
 माया छाया भवंतरगयस्स । तुट्ठा खायइं मंसं इत्तो किं कट्ठयरमन्नं ? ॥ ८ ॥ धी संसारो जहियं जुवाणओ परमरूवगव्वियओ । मरिऊण
 जायइ किमी तत्थेव कलेवरे नियए ॥ ९ ॥ बहुसो अणुभूयाइं अईयकालम्मि सव्वदुक्खाइं । पाविहिइ पुणो दुक्खं न करेहिइ जो जणो

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

३८

पू. सागरजी म. संशोधित

धम्मं ॥ ६०० ॥ धम्मेण विणा जिणदेसिएण नन्तथ अत्थि किंचि सुहं । ठाणं वा कज्जं वा सदेवमणुयासुरे लोए ॥ १ ॥ अत्थं धम्मं कामं
 जाणिय कज्जाणि तिन्नि मिच्छति (न्ति) । जं तत्थ धम्मकज्जं तं सुभमियराणि असुभाणि ॥ २ ॥ आयासकिलेसाणं वेराणं आगरो
 भयकरो य । बहुदुक्खदुग्गइकरो अत्थो मूलं अणत्थाणं ॥ ३ ॥ किच्छाहिं पाविउंजे जे पत्ता बहुभयकिलेसदोसकरा । तक्खणसुहा
 बहुदुहा संसारविवद्धणा कामा ॥ ४ ॥ नत्थि इहं संसारे ठाणं किंचिवि निरुवहुयं नाम । ससुरासुरेसु मणुए नरएसु तिरिक्खजोणीसुं ॥ ५ ॥
 बहुदुक्खपीलियाणं मइमूढाणं अणप्पवसगाणं । तिरियाणं नत्थि सुहं नेरइयाणं कओ चेव ? ॥ ६ ॥ हयगब्भवासजम्भणवाहिजराभरण-
 रोगसोगेहिं । अभिभूए माणुस्से बहुदोसेहिं न सुहमत्थि ॥ ७ ॥ मंसट्टियसंधाए मुत्तपुरीसभरिए नवच्छिड्डे । असुइं परिस्सवंते सुहं सरीरम्भि
 किं अत्थि ? ॥ ८ ॥ इट्ठजणविप्पओगो चवणभयं चेव देवलोगाओ । एयारिसाणि सग्गे देवावि दुहाणि पाविंति ॥ ९ ॥
 ईसाविसायमयकोहलोहदोसेहिं एवमाईहिं । देवावि समभिभूया तेसुवि य कओ सुहं अत्थि ? ॥ ६१० ॥ एरिसयदोसपुण्णे खुत्तो संसारसाथे
 जीवो । जं अइचिरं किलिस्सइ तं आसवहेउयं सव्वं ॥ १ ॥ रागदोसपमत्तो इंदियवसओ करेइ कम्माइं । आसवदोरेहिं अविगुणेहिं तिविहेणं
 करणेणं ॥ २ ॥ धी धी मोहो जेणिह हियकामो खलु स पावभायरइ । न हु पावं हवइ हियं विसं जहा जीवियत्थिस्स ॥ ३ ॥ रागस्स य
 दोसस्स य धिरत्थु जं नाम मइउंतो ण्वि । पावेसु कुणइ भावं आउरविज्जव्व अहिणसु ॥ ४ ॥ लोभेण अहव घत्थो कज्जं न गणेइ आयअहियाइं ।
 अइलोहेण विणास्सइ मच्छुव्व जहा गलं गिलिओ ॥ ५ ॥ अत्थं धम्मं कामं तिणिणावि बुद्धो जणो परिच्चयइ । ताइं करेइ जेहि उ (न)

किलिस्सइ इह परभवे य ॥ ६ ॥ हुंति अजुत्तस्स विणासगाणि पंचिंदियाणि पुरिसस्स । उरगा इव उग्गविसा गहिया मंतोसहीहिं विणा ॥
 ७ ॥ आसवदारेहिं सया हिंसाईएहिं कम्ममासवइ । जह नावाइ विणासो छिदेहिं जलं उयहिमज्जे ॥ ८ ॥ कम्मासवदाराइं निरुंभियव्वाइं
 इंदियाइं च । हंतव्वा य कसाया तिविहंतिविहेण मुक्खत्थं ॥ ९ ॥ निग्गहियकसाएहिं आसवा मूलओ हया हुंति । अहियाहारे मुक्के रोगा
 इव आउरजणस्स ॥ ६२० ॥ नाणेण य जाणेण य तवोबलेण य बला निरुंभंति । इंदियविसयकसाया धरिया तुरगा व रज्जूहिं ॥ १ ॥ हुंति
 गुणकारगाइं सुयरज्जूहिं धणियं नियमियाइं । नियगाणि इंदियाइं जइणो तुरगा इव सुदंता ॥ २ ॥ मणवयणकायजोगा जे भणिया
 करणसणिया तिण्णि । ते जुत्तस्स गुणकरा हुंति अजुत्तस्स दोसकरा ॥ ३ ॥ जो सम्मं भूयाइं पासइ भूए अ अप्पभूए य । कम्ममलेण न
 लिप्पइ सो संवरियासवदुवारो ॥ ४ ॥ धण्णा सत्तहियाइं सुणंति धण्णा करंति सुणियाइं । धण्णा सग्गइमग्गं मरंति धण्णा गया
 सिद्धिं ॥ ५ ॥ धण्णा कलत्तनियलेहिं विप्पमुक्को सुसत्तसंजुत्ता । वारीओव गयवरा घरवारीओवि निप्फिडिया ॥ ६ ॥ धण्णा (३) करंति
 तवं संजम जोगेहिं कम्ममट्ठविहं । तवसलिलेणं मुणिणो धुणंति पोराणयं कम्मं ॥ ७ ॥ नाणमयवायसहिओ सीलुज्जलिओ तवो मओ
 अग्गी । संसारकरणबीयं दहइ दवग्गीव तणरासिं ॥ ८ ॥ इणमो सुगइगइपहो सुदेसिओ उक्खिओ य जिणवरेहिं । ते धन्ना जे एयं
 पहमणवज्जं पवज्जंति ॥ ९ ॥ जाहे य पावियव्वं इह परलोए य होइ कल्लाणं । ता एयं जिणकहियं पडिवज्जइ भावओ धम्मं ॥ ६३० ॥ जह
 जह दोसोवरमो जह जह विसएसु होइ वेरग्गं । तह तह विजाणयाहि आसन्नं से पयं परमं ॥ १ ॥ दुग्गो भवकंतारे भममाणेहिं सुचिरं

पणट्टेहिं । दिट्ठो जिणो वदिट्ठो सग्गइमग्गो कहवि लब्धो ॥२॥ माणुस्सदेसकुलकालजाइइंदियबलोवयाणं च । विन्नाणं सद्धा दंसणं च
दुलहं सुसाहूणं ॥ ३ ॥ पत्तेसुवि एएसुं मोहस्सुदएण दुल्लहो । सुपहो कुपहबहुयत्तणेण य विसयसुहाणं च लोभेणं ॥ ४ ॥ सो य पहो
उवलब्धो जस्स जए बाहिरो जणो बहुओ । संपत्तिच्चिय न चिरं तम्हा न खमो पमाओ भे ॥ ५ ॥ जह जह दढप्पइण्णो समणो वेरग्गभावणं
कुणइ । तह तह असुभं आयवहयं व सीयं खयमुवेइ ॥ ६ ॥ एगअहोरत्तेणवि दढपरिणामो अणुत्तरं जंति । कंडरिओ पुंडरिओ
अहरगईउट्ठगमणेसु ॥ ७ ॥ बारसवि भावणाओ एवं संखेवओ समत्ताओ । भावेमाणो जीवो जाओ समुवेइ वेरग्गं ॥ ८ ॥ भाविज्ज
भावणाओ पालिज्ज वयाइं रयणसरिया (सा)इं । पडिपुण्णपावखवणे अइरा सिद्धिं पि पाविहिसि ॥ ९ ॥ कत्थइ सुहं सुरसमं कत्थइ
निरओवमं हवइ दुक्खं । कत्थइ तिरियसरित्थं माणुसजाई बहुविचित्ता ॥ ६४० ॥ दट्ठुणवि अप्पसुहं माणुस्सं णेगदोस(सोग)संजुत्तं ।
सुट्ठुवि हियमुवइइं कज्जं न मुणेइ मूढजणो ॥ १ ॥ जह नाम पट्टणगआ संते मुल्लंमि मूढभावेणं । न लहंति नरा लाहं माणुसभावं तहा
पत्ता ॥ २ ॥ संपत्ते बलविरिए सव्वभावपरिक्खणं अजाणंता । न लहंति नरा बोहिं दुग्गइमग्गं च पावंति ॥ ३ ॥ अम्मापियरो भाया भज्जा
पुत्ता सरीर अत्थो य । भवसागरंमि घोरे न हुंति ताणं च सरणं च ॥ ४ ॥ नवि माया नवि य पिया न पुत्तदारा न चेव बंधुजणो । नविय धणं
नवि धन्नं दुक्खमुइन्नं उवसमेति ॥ ५ ॥ जइया सयणिज्जगओ दुक्खत्तो सयणबंधुपरिहीणो । उव्वत्तइ चरियत्तइ उरगो जह अग्गिमज्झंमि ॥ ६ ॥
असुइ सरीरं रोगा जम्भणसयसाहणं छुहा तणहा । उण्हं सीयं वाओ पहाभिधाया यणेगविहा ॥ ७ ॥ सोगजराभरणाइं परिस्समो दीणया य

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

४१

पू. सागरजी म. संशोधित

दारिद्रं । तहय पियविप्पओगा अप्पियजणसंपओगा य ॥ ८ ॥ एयाणि य अण्णाणि अ माणुस्से बहुविहाणि दुक्खाणि । पच्चक्खं पेक्खंतो को न मरइ तं विचिंतंतो ? ॥ ९ ॥ लब्ध्वावि माणुस्सं सुदुल्लहं केइ कम्मदोसेणं । सायासुहमणुरत्ता मरणसमुदेज्जगाहिति ॥ ६५० ॥ तेण उ इहलोगसुहं मोत्तूणं मा (झा) णसंसियमईओ । विरतिक्खमरणज्भीरू लोगसुईकरणदोगुंछी ॥ १ ॥ दारिद्रदुक्खवेयणबहु- विहसीउणहखुप्पिवासाणं । अरईभयसोगसामियतक्करदुब्धिक्खमरणाइं ॥ २ ॥ एएसिं तु दुहाणं जं पडिवक्खं सुहंति तं लोए । जं पुण अच्चंतसुहं तस्स परुक्खा सया लोया ॥ ३ ॥ जस्स न छुहा ण तण्हा न य सीउणं न दुक्खमुक्किट्ठं । न य असुइयं सरीरं तस्सज्जणाईसु किं कज्जं ? ॥ ४ ॥ जह निंबदुमुप्पन्नो कीडो कडुयंपि मन्नाए महरं । तह मुक्खसुहपरुक्खा संसारदुहं सुहं बिंति ॥ ५ ॥ जे कडुयदुमुप्पन्ना कीडा वरकप्पपायवपरुक्खा । तेसिं विसालवल्ली विसं व सगो य मुक्खो य ॥ ६ ॥ तह परतित्थियकीडा विसयविसंक्खविमूढदिट्ठीया । जिणसासणकप्पतरुवरपारुक्खरसा किलिस्संति ॥ ७ ॥ तम्हा सुक्खमहातरुसासयसिवफलयसुक्खसत्तेणं । मोत्तूण लोगसण्णं पंडियमरणेण मरियव्वं ॥ ८ ॥ जिणमयभाविअचित्तो लोगसुईमलविरेयणं काउं । धम्मंमि तओ झाणे सुक्के य मइं निवेसेह ॥ ९ ॥ सुणह जह जिणवयणाभय (रस) भावियहियएण झाणवावारो । करणिज्जो समणेणं जं झाणं जेसु झायव्वं ॥ ६६ ॥ इति संले (आरा) हणासुयं ॥ एयं मरणविभत्तिं मरणविसोहिं च नाम गुणरयणं । मरणसमाही तइयं संलेहणासुयं चउत्थं च ॥ १ ॥ पंचम भत्तंपरिण्णा छट्ठं आउरपच्चक्खाणं च । सत्तम महपच्चक्खाणं अट्ठम आराहणपइण्णो ॥ २ ॥ इमाउ अट्ठ सुयाओ भावे गहियंमि लेस अत्थाओ । मरणविभत्ती रइयं बिय नाम

॥ श्री मरणसमाधि सूत्रं ॥

४२

पू. सागरजी म. संशोधित

मरणसमाहिं च ॥ ६६३ ॥ स० २०, १८९५ गाथाः ॥ इति श्री मरणविभक्तिपङ्कणयं १० ॥ प्रभु महावीर स्वाभीनीपट्ट परंपरानुसार कोटीगण-वैरी शाखा-चान्द्रकुल प्रचंड प्रतिभा संपन्न, वादी विजेता परमोपास्य पू. मुनि श्री झवेरसागरजी म.सा. शिष्य बहुश्रुतोपासक-सैलाना नरेश प्रतिबोधक-देवसूर तपागच्छ-सभाचारी संरक्षक-आगमोद्धारक पूज्यपाद आचार्य देवेश श्री आनंदसागर सूरेश्वरजी महाराजा शिष्य प्रौढ़ योगी, सिध्यचक्रआराधक समाज संस्थापक पूज्यपाद आचार्य श्री चन्द्रसागर सूरेश्वरजी म.सा. शिष्य चारित्र चूडामणी, हास्यविजेता मालवीध्वारक महोपाध्याय श्री धर्मसागरजी म.सा. शिष्य आगमविशारद-नमस्कार महामंत्र समाराधक पूज्यपाद पंन्यासप्रवर श्री अभयसागरजी म.सा. शिष्य शासन प्रभावक-नीडर वक्ता पू. आ. श्री अशोकसागर सूरिजी म.सा. शिष्य परमात्म भक्तिरसभूत आ. श्री जिनचन्द्रसागर सू.म.सा. लघु गुरु भ्राता प्रवचन प्रभावक पू. आ. श्री हेमचन्द्रसागर सू.म. शिष्य पू. गणिवर्य श्री पूर्णचन्द्र सागरजी म.सा. आ आगमिक सूत्र अंगे सं. २०५८/५९/६० वर्ष दरम्यान संपादन कार्य माटे महेनत करी प्रकाशक दिने पू. सा.जी म. संस्थापित प्रकाशन कार्यवाहक जैनानंद पुस्तकालय सुरत द्वारा प्रकाशित करेल छे.

प्रशस्ति

४३

संपादक श्री

